

KPÉDÉLÉ KÒRÍNDÌ **Kpédélé bà cu wáràgà mì Páwòlò** **ji ndâ mbe kû kili ta rẹ̀ mì** **Bìndi-Mbíri gbí gbata Kòrìndì**

¹ Nìno a ye tí Páwòlò, náa a Mbíri ká cu 'bì wó mítí ye 'do gbí 'dóó có mì wó tí Mbíri, máa ye dù tí tú mì Bìndi-Mbíri tí Jézù, ká kû cu wáràgà tí nò. Ze kû gbo gbí bà cu wáràgà tí nó ta ná 'vindí ndoo Sòsiténè,

² ji yo tí ndâ 'duù mì Mbíri mbe kû kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri gbí gbata Kòrìndì. Yo tí ndâ 'duù tí nó náa Mbíri toro ndâ vò i mì yo ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri gí nò, yo tí ndâ 'duù tí nó náa Mbíri tè'é tí yo tacó bà kaa yo mò gí mì wó tí Mbíri toko ta ndâ 'duù tí nó mbe kû 'deke tí ndú tí ndâ bàndò 'dáá gí ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíri, éno máa yí a Mbe tí ndoo ta ndâ yì 'dáá gí nò.

³ Ze kû 'deke tí ze ji Bu ndoo tí Mbíri, ze delè kû 'deke tí ze ji Jézù tí Bìndi-Mbíri éno máa, ndú 'ví toko nambeè ta yo, ndú delè 'ví si yo 'ví dù nìkì maa.

Tó i gbí bà dù toko ta Bìndi-Mbíri

⁴ Ye kû 'dè nìkì maa ji Mbíri ta o 'dáá gí tacó tí yo, tacó nambeè mì wó tí Mbíri náa yí bàkà ji yo ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri tí Jézù nò.

⁵ Mbíri wu bà 'dè có mí gbí nje yo me gbolò, yí delè gii je muu ji yo me gbolò ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri.

⁶ Yúcó tí nó náa ye 'dè jì yo gítí Bìndi-Mbíṛì nó kpónó bàkà kudu mí gbí njembí yo

⁷ tí ọ́a nínó náa yo kpónó kù ùndi o bà túbà tí Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíṛì ta gbèe i-nambee mì Mbíṛì Mbe gboo 'do mì yo wálá.

⁸ Mbíṛì bà je wotí jì yo tacó wàa, yo 'ví dù tí ndâ 'duù nínó ta i-nô mì yo wálá nó yee tí ndongbú o tí nó, tí o bà gí Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíṛì nò.

⁹ Mbíṛì tí nó tí mbe tè'é tí yo gí bà dù toko ta 'Vii mì wó, Jézù tí Bìndi-Mbíṛì tí Mbe tí ndoo nó, a mbe kù ru káa ndi ngo nje wó.

'Bè gbí òkò tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíṛì

¹⁰ Ye kù yù 'do mì yo 'dáá gí a nambee ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíṛì, éno máa, yo 'dáá 'ví ẹ́ẹ gba có mì yo ká gbaànjé, ndâ ná'vindí ye. Yo ùnje éno máa, yo bà si gbínje 'ví dù gbí òkò tí yo wálá, ọ́a bà kọ́o có mì yo delè ta nderè bà bàkà i mì yo 'dáá gí 'ví dù ká gbaànjé.

¹¹ Ye kù 'dè có tí nó jì yo tacó ye 'di có 'do mì ndâ 'duù mì nù tí nó tí Kèlèyónè nó éno máa, gbí òkò tí yo ká nìkì ngé gí lá, ndâ ná'vindí ye.

¹² Có tí nó ta go bà 'dè jì yo tí ye nó a nínó máa, à gbí òkò tí yo ká a 'bè: 'duù nínó máa, «Ye a 'duù mì Páwòlò,» nínó máa, «Ye a 'duù mì Àpólò,» 'duù nínó máa, «Ye a 'duù mì Kéfà,» nínó máa, «Ye a 'duù mì Bìndi-Mbíṛì.»

¹³ À njèè gbí Bìndi-Mbíṛì gí? Áá táánò gbì a Páwòlò mítí njèèkpè mù? Áá táánò caka tí yo ta rẹ̀ Páwòlò?

¹⁴ Ye kù 'dè nìkì maa jì Mbírì tacó ye táánò caka 'do gbí òkò tí yo cuki káa tí ndâ Kírísìpù ta Gáyù.

¹⁵ À má éno, 'bí 'duù gbí òkò tí yo bà 'de wotí bà 'dè có éno máa, àá táánò caka tí yì ta rẹ ye nò wálá.

¹⁶ Ye kọọ có éno máa, ndâ 'bí 'duù náa ye táánò caka tí ndú káa ndâ 'dakò tí nó tí Ìsìtẹfàná nó ta ndâ 'duù mì wó. À má ta bà 'dè có ta yúcó, mbí ye káká'í tí 'bí 'duù náa ye caka tí wó bìndì ndâ 'duù tí nó ta bà muu ndú náa ye 'deke ndú nò lá,

¹⁷ tacó Bìndì-Mbírì táánò tuu ye me tacó bà caka tí ndâ 'duù lá, yí tuu ye a i tacó bà ma Banga-Ngú-Có. Yí delè táánò tuu ye nò me tacó bà gí gí bà ma Banga-Ngú-Có ta bà 'vanda có kpènjàngè'veè, tí ndâ có bà 'di gbí-o mì ndâ 'duù muu to tí nó, nò lá. Tacó ndâ có bà 'di gbí-o tí nò kpènjàngè'veè nò kù bàkà có gítí bà cì Bìndì-Mbírì mítí njèèkpè mù tí có ta gbí wálá.

Bìndì-Mbírì a wotí ta bà 'di gbí-o mì Mbírì

¹⁸ Có gítí bà cì Jézù mítí njèèkpè mù gbí tù ndâ 'duù tí nó mbe gírì'o gí nó go mòngò gbí tù bô, káa à gbí tù ndoo tí ndâ 'duù tí nó mbe kù co tí kpokèjì mì 'válá nó, a có gítí wotí mì Mbírì.

¹⁹ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa, Mbírì máa,

«Ye bà voloko gbí kpokèjì bà 'di gbí-o mì ndâ mbe 'di gbí-o gí.

Ye bà bàkà bà nò'o mì ndâ mbe kpo-ọ tí i ta gbí wálá.»

²⁰ À má éno, ndâ mbe 'di gbí-o kpónó ngò? Ndâ kpo-kpò mbe nò wáràgà, ta ndâ kpo-kpò mbe kù

'viiki gbí có kpónó gbí to ngàyi? Mbíri kpónó yù gbí ndâ i-ṣónókó mî ndâ mbe 'di gbí-o muu to tí nó gí sè lá?

²¹ Káa có gbí muu Mbíri má lê éno máa ndâ 'duù muu to tí nó 'ví nò yì tí Mbíri ni 'do gbí 'dóó bà 'di gbí-o mî ndú lá, yí bàkà éno tacó à gbí njembí wó a có bà 'vala ndâ 'duù, ta «có ṣónókó» tí nó náa ndoo kù ma nò.

²² Ndâ Jùdèyà kù ù a ndi bà nò ndâ seṣe, ta ndâ mbó ndi 'bì Mbíri, ndâ Ìgìrìgì kù ù a ndi bà 'di kòcò ndâ mbe 'di gbí-o.

²³ Káa ndoo kù ma a có gítí Bìndi-Mbíri náa à gbí yí mítí njèèkpè mû, tí có mbe kù pèè njembí ndâ Jùdèyà, káa ndâ Ìgìrìgì kù si a i tí có ṣónókó.

²⁴ Káa à má jì ndâ 'duù tí nó náa Mbíri tè'é tí ndú gí, tí ndâ Jùdèyà ta ndâ Ìgìrìgì, có ṣónókó tí nò náa ndoo kù ma nò a Bìndi-Mbíri tí wotí mî Mbíri, a Bìndi-Mbíri tí bà 'di gbí-o mî Mbíri.

²⁵ Có ṣìnó náa àa mî Mbíri a có ṣónókó nó a có ta gbí me gbolò ndii gbí có mî ndâ mbe 'di gbí-o muu to tí nó gí. Bìndi i ṣìnó tí jó'dókò i mî Mbíri nó a i mbe kpolo ndii 'bìlì ndâ mbe wotí muu to tí nó gí.

²⁶ Yo koṣo muu yo á gítí o bà tè'é tí yo mî Mbíri táánò gí, ndâ ná'vindí; ndâ 'duù muu to tí nó táánò nò ndâ 'duù me mbè gbí òkò tí yo tí ndâ mbe 'di gbí-o ọ ndú lá, ndâ 'duù me mbè gbí òkò tí yo táánò me ndâ mbe wotí lá, ndâ 'duù me mbè 'do gbí òkò tí yo táánò delè me ndâ 'vii mî ndâ 'duù ṣìnó ta ẹ ndâ mbe jò ndú a ẹ nó lá.

²⁷ Káa Mbíri táánò cu 'bì wó mítí mbe ṣónókó,

tacó bà te nô mí ọ̀ ndâ mbe 'di gbí-o, Mbírì cu 'bì wó mítí jó'dókò 'duù tacó bà te nô mí ọ̀ ndâ mbe wotí,

²⁸ Mbírì gii cu 'bì wó mítí i ñìnó ta gbí wó wálá, náa ndâ 'duù muu to tí nó si tí có lá, yí delè kù cu 'bì wó mítí 'bí i, kpèti i tí nó má wálá, tacó bà bàkà ndâ i ñìnó náa ndú kuu tí nó tí ndâ i lá.

²⁹ Tacó wàa, 'bí 'duù muu to tí nó 'ví cè ta cè-'bì máa, yì ma kùro Mbírì nò lá,

³⁰ tacó a Mbírì ká toko yo ta Bìndi-Mbírì tí Jézù, à delè káa Mbírì ká bàkà Jézù tí rẹngbó bà 'di gbí-o mì yo, tí mbe si ndoo 'ví dù tí ndâ jáá 'duù á kùro wó tí Mbírì, tí ndâ 'duù ñìnó náa yí tí Mbírì kaa ndoo mò gí mì wó gí, delè tí ndâ 'duù ñìnó náa à toro ndâ vò i mì ndoo gí nò.

³¹ Tacó éno, à gii cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa, «Go bà cè cè-'bì má tí 'duù, yí 'ví cè a i ta rẹ Mbírì.»

2

Có gítí Bìndi-Mbírì náa à gbì yí mítí njèèkpè mû

¹ Ta o tí nó náa ye táánò ya tí gí mì yo kà nó, ye ya me ta bà ma yúcó mì Mbírì jì yo ta ndâ kpo-kpò có lá, ye delè ma me ta bà 'dè ndâ có mì ndâ mbe 'di gbí-o lá, ndâ ná'vindí ye.

² Tacó ta o tí nó náa ye táánò kuu mì yo kà nó, ye eṛe muu ye cuki ká gítí bà 'dè có gítí Jézù tí Bìndi-Mbírì, ta có gítí bà gbì yí mítí njèèkpè mû.

³ Ye táánò ya gí mì yo kà ta wotí tí ye wálá. Ye ya ta gúku ká tí ye. Ye ta o tí nó kù gu ká kpùrù-kpùrù éno.

⁴ Ye ta o tí nò toro me bàà mítí có mì ye náa ye 'dè jì yo nó lá, ye te me banga mítí có tí nó náa ye ma jì yo nó go i mì ndâ mbe 'dì gbí-o muu to tí nó lá. Ye tù jì yo káa bà wotí mì Bèrì-mì-Mbíri.

⁵ Tacó wàa, nderè bà tee njembí yo mítí Mbíri 'ví dù me 'do gbí có bà 'dì gbí-o mì ndâ 'duù muu to tí nó lá, à 'ví dù a i 'do gbí wotí mì Mbíri.

Bà 'dì gbí-o mì Mbíri

⁶ Ta ndâ ọa nìnò 'dáá gî, ze ma có bà 'dì gbí-o a jì ndâ 'duù tí nó náa gbí dì ndú yù gítí có mì Mbíri gî nó. Káa bà 'dì gbí-o tí nò me bà 'dì gbí-o mì ndâ 'duù tí nó kpónó kuu muu to tí nó nó lá. À delè me nìndi ndâ mbe wotí mbe kù zogo to tí nó, náa wotí mì ndú bà mii gî nó, lá.

⁷ Ze kù ma a có kóó, tí có bà 'dì gbí-o mì Mbíri náa yí táánò nguù 'do tí ndâ 'duù gî, tí tó có náa yí koro si mí to tacó tí ndoo sàà táánò kùro bà suu to tí nò.

⁸ Gbèè 'duù 'do gbí òkò tí ndâ gba muu to tí nó mbe 'dì gbí có tí nó wálá, tacó ndú má 'dì gî, ndú táánò bà gbì 'duù tí nó tí mbe tí ngba'o nó mítí njèèkpè mù wálá.

⁹ Káa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa,
«'Bí i náa 'bí 'duù jé mbe ọ̀ ta ọ̀ wó wálá,
tí i náa 'bí 'duù jé mbe 'dì có gítí ta tù wó wálá,
tí i náa 'bí 'duù jé mbe koro có gítí wálá,
nìnò a i tí nó náa Mbíri bàkà si mí to
tacó tí ndâ mbe zè yí nìkì ma nò.»

¹⁰ Mbíri tuu a Bèrì mì wó tí Mbíri gí bà 'dè gbí i tí nó jì ndoo, tacó Bèrì-mì-Mbíri a mbe pà gbí

ndâ i lézé-léze yee ngé r̀engb́o ndú, à kp̀etí káa ndâ kp̀óló-kp̀olo có kóó ñìnó mì Mb́ìrì.

¹¹ 'Bí 'duù ta wotí bà 'di gbí ndâ có gbí njembí 'bí ka wó tí wó wálá, à káa bèrì mì 'duù ká 'di gbí ndâ kóró-koro có gbí njembí wó. À má éno, 'bí 'duù delè mbe 'di gbí ndâ kóró-koro có mì Mb́ìrì wálá, à káa Bèrì-mì-Mb́ìrì.

¹² Bèrì tí nó náa Mb́ìrì kp̀ónó je jì ndoo nó me bèrì mì ndâ 'duù muu to tí nó lá. Yí je jì ndoo a Bèrì mì wó tí Mb́ìrì, tacó wàa, ndoo 'ví 'di ta gbí ndâ i-nambee tí nó náa yì tí Mb́ìrì kaa jì ndoo sínò nò.

¹³ Ndoò kú 'dè gbí ndâ yúco mì Mb́ìrì jì ndâ 'duù tí nó náa Bèrì-mì-Mb́ìrì kuu gbí njembí ndú nó me ta ndâ có náa a ndâ mbe 'di gbí-o muu to tí nó ká nìbà ndú jì ndoo nò lá, ndoo kú 'dè a i ta ndâ có náa a Bèrì-mì-Mb́ìrì ká nìbà ndú jì ndoo.

¹⁴ 'Duù ñìnó ta Bèrì-mì-Mb́ìrì gbí njembí wó wálá nó ùnje gítí bà 'de ndâ i-nambee 'do mì Bèrì-mì-Mb́ìrì lá, tacó ɲa 'duù tí nó 'di gbí ndâ i-nambee tí nó lá. Ndâ i-nambee tí nó ɾo wó 'dáá gí káa ndâ i ta gbí ndú wálá, tacó à kú ɲò i gbí ndâ i tí nó nì ká ta wotí mì Bèrì.

¹⁵ 'Duù tí nó ta Bèrì-mì-Mb́ìrì kuu gbí njembí wó nó 'viiki káa gbí ndâ i 'dáá gí, káa 'duù mbe 'viiki gbí njembí wó wálá.

¹⁶ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mb́ìrì éno máa, «A 'di ká 'di gbí có gbí njembí Mb́ìrì gí, tacó wàa 'duù tí nó 'ví nì ta bà i jì Mb́ìrì?» Káa njembí ndoo a njembí Bìndi-Mb́ìrì.

Ndâ bòò mì Mbířì

¹ Bà 'dè có jì yò go bà 'dè có jì ndâ 'duù ñìnó náa Bèřì-mì-Mbířì kuu gbí njembí ndú nó táánò kpò ye gí, ndâ ná'vindí ye. Tacó éno ye gí 'dè có jì yò ká go bà 'dè có jì ndâ 'duù ñìnó mbe kú 'vala ká gbí ña kpokèjì bà 'vala ndò mì ndâ 'duù muu to tí nò. Ye 'dè có jì yò go bà 'dè có jì ndâ dó 'vii gbí òkò tí ndâ mbe kú kili ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbířì.

² Ye táánò ko yò ta ngo kí, ye ko yò me ta ndâ kùùkpò i-zó-zò lá, tacó yò ta o tí nò 'viindi tí yò gítí bà zò ndâ kùùkpò i-zó-zò lá. À kpèti ká kpónó, yò 'viindi tí yò kálásê,

³ tacó yò kú 'vala go có mì ndâ 'duù muu to tí nó kálásê. Yò lê má kú tò kiì, yò delè má kú 'dèkèkè mà, gbí có tí nó me éno máa, yò kú 'vala káa cè ña bà 'vala ndò mì ndâ sè ndâ 'bí 'duù muu to tí nó lá?

⁴ Tacó 'bí 'duù má 'dè có éno máa, «Ye a 'duù mì Páwòlò,» bìndi 'bí ka wó gí 'dè có éno máa, «Ye a 'duù mì Àpólò,» yò kú bàkà nò me cè bà bàkà i mì ndâ 'duù muu to tí nó lá?

⁵ À má éno, Àpólò tí nò a yè? Páwòlò delè a yè? Ze a ndâ bòò mì Mbířì, náa Mbířì táánò tuu ze jì yò tacó bà koni yò wàa yò 'ví ù ta nje gítí yì tí Mbířì. Mbířì táánò tuu 'duù ñìnò ká ta ña nèté mì wó, yí gí tuu ka wó ká ta ña nèté mì wó.

⁶ Ye táánò ọ̀ò a ñi ña, bìndi Àpólò gí ja ngo mítí kú i, káa a Mbířì ká gí si kú i tí nò 'ví uu gí yaà.

⁷ À má éno, mbe ọ̀ò i me i lá, mbe ja ngo gítí kú i delè me có lá, i káa Mbířì tí mbe je bà uu ndò jì kú i.

⁸ 'Bè gbí òkò tí ndâ mbe rò i, ta mbe ja ngo gítí kú i wálá, Mbírì bà ko mboo nètè mì ndú jì ndú 'vii ká ta ọ̀nà nètè mì ndú.

⁹ Tacó ze a ndâ kaà gbí nètè mbe kù bàkà nètè tacó tí Mbírì. Káa yo a nǵì mì Mbírì.

Yo delè a 'bá mì Mbírì.

¹⁰ À má go nambeè tí nó náa Mbírì bàkà jì ye nó, ye a gbolò 'duù kùro ndâ mbe bì 'bá. A ye ká sè tà 'bá, bìndi 'bí 'duù gù bì kù ya tí gí yaà. Káa wò tí mbe kù bì 'bá tí nò ya tí gí yaà nò 'ví kọro muu lo gítí cè ọ̀nà bà bì i mì lo.

¹¹ Tacó 'bí 'duù bà sè tà 'bí 'bá bìndi ọ̀nà náa à sè gí nò wálá. Rẹ ọ̀nà náa à sè gí nò a Jézù tí Bìndi-Mbírì.

¹² 'Bí 'duù má bì i kù ya tí gí yaà mì pí tà 'bá tí nó ta dâ'bì, 'bí 'duù 'ví bì ta fádà, 'bí 'duù 'ví bì ta ndâ banga ọ̀nà díí ta i gbí ndú me gbolò, 'bí 'duù 'ví seke a ndâ nǵì-mù mí pí, 'bí 'duù 'ví po a mbíì, 'bí 'duù 'ví po a kùngbó cù.

¹³ Áá bà tùbà cè ọ̀nà mbó ndi 'bì ndâ 'duù tí nò gbaànjé-gbaànjé gí. Yé tí nó kẹ̀jì gí bà too ta wu nó bà gbaa ndâ i 'dàá mí gbí ngbàà ọ̀rì, bìndi a wu tí nó ká bà tùbà cè ọ̀nà nètè mì 'duù gí sè.

¹⁴ I tí nó náa 'duù bì mí pí tà 'bá tí nó nó má doo lá, áá bà ko mboo nètè mì 'duù tí nó jì yí.

¹⁵ Káa nètè mì 'duù má doo gí, yí bà bè gbí nètè mì wó gí, káa yí bà 'vala go 'duù mbe 'vala 'do gbí wu nó gí.

¹⁶ Yo ọ̀nà nì lá máa yo a ndâ 'bá mì Mbírì? Yo delè ọ̀nà nì lá máa Bẹ̀rì-mì-Mbírì kù 'vala gbí njembí yo?

¹⁷ 'Duù má ki'viki 'bá mì Mbírì, Mbírì bà ki'viki 'duù tí nó, tacó 'bá mì Mbírì a 'bá náa Mbírì kaa mò jí mì wó tí Mbírì gî. Káa 'bá-Mbírì tí nò a yo.

¹⁸ 'Duù 'ví eendi tí wó ta kpéétí wó lá. 'Bí 'duù 'do gbí òkò tí yo má kù kọ̀rọ́ có máa, ndâ 'duù muu to tí nó kpónó kù sì yí tí mbe 'di gbí-o, sì 'duù tí nò má gí tí ñónókó má kózò gî, yí 'ví gii 'di gbí-o a 'do ndii.

¹⁹ Tacó i tí nó náa ndâ 'duù muu to tí nó kù sì tí bà 'di gbí-o nó a i-ñónókó kùrọ́ Mbírì. Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa, «Yí zèè ndâ mbe 'di gbí-o gbí tìrì mì ndú.»

²⁰ À gii cu 'bí káká'i éno máa, «Mbírì òò ni gî máa, có gbí ndâ kóró-kọ̀rọ́ có mì ndâ mbe 'di gbí-o wálá.»

²¹ À má éno, 'bí 'duù 'ví cè cè-'bì ta rẹ̀ ndâ 'duù muu to tí nó lá, tacó ndâ i 'dǎá gî a ndâ i mì yo:

²² à má a Páwòlò, à má a Àpólò, à má a Kéfà, à má a to tí nó, à má a 'válá, à má a ku, à má a kpónó, à má a taàbé, ndâ i 'dǎá gî a ndâ i mì yo,

²³ káa yo a ndâ i mì Bìndi-Mbírì, bìndi Bìndi-Mbírì a i mì Mbírì.

4

Ndâ tú mì Bìndi-Mbírì

¹ Yo kùtǎá bà sì ze tí ndâ bòò mì Bìndi-Mbírì mbe kù kpolo tí ndâ có tí nó táánò tí ndâ có kóó mì Mbírì nò.

² Káa kpóló-kpolo có mì 'duù tí nó mbe kù 'dè có kóó jì yí nó a ñìnó máa, yí 'ví dù me mbe fílí nje lá.

³ Káa a má gítí bà m̀rì ye, bà 'viiki ye m̀i yo, ta bà 'viiki ye gbí ngbàngà m̀i ndâ 'duù muu to tí nó, bàkà i ta ye gbaànjé lá. À má ta bà 'dè ta yúcó, ye ngbá 'viiki tí ye lá.

⁴ Njembí ye ká ngbáràngà'i. Kpètí ká éno, ye kù 'dè me có máa, ye có jóró 'do gbí vò i g̀i nò lá. À káa Mb̀rì ká bà 'viiki ye.

⁵ À má éno, ndoo co kpónó g̀i bà waa có mítí 'bí 'duù á kùro o bà co r̀i bà waa có á kùro bà g̀i Mbe tí ndoo lá. Yí kèjì g̀i bà túbà ndâ i ǹnó náa ndoo bàkà ndú gbí 'dí'di'o nó g̀i ro ngba'o; yí kèjì g̀i bà 'dè gbí ndâ có kóó tí nó gbí njembí ndoo nó 'dáá g̀i g̀i sè, bìndi Mb̀rì bà g̀i ko mboo ndâ tó i m̀i ndâ 'duù gbaànjé-gbaànjé go ǹnó náa à tí nó jì ndú.

⁶ Ye kpónó 'dè có tí nó ta r̀è ze ta Àpólò nó ká go cè tìr̀i nô, ndâ ná'vindí, tacó wàa yo 'ví mèlè ta ndi ze, wàa yo 'ví 'di ta gbí có tí nó máa, «Ndi muu có tí nó náa à cu m̀i gbí wáràgà m̀i Mb̀rì nó lá,» nô. Tacó yo bà g̀i luguu tí yo ta bà wu gbí 'bí 'duù, bìndi yo g̀i c̀nje gítí 'bí 'duù.

⁷ Tacó a 'di ká bàkà 'bè mí gbí òkò tí yo? A yè ká m̀i yo náa à je jì yo me jé-je lá? Káa à má je i jì yo jé-je, yo kù cè cè-'bì muu goòlá à me i-nambee náa à je jì yo me sínò lá nò, tacó yè?

⁸ Yo kpónó a ndâ mbe yénì g̀i! Yo kpónó g̀i tí ndâ mbe i g̀i! Yo g̀i tí ndâ kpo-kpò gba si ze mí to g̀i! Có gbí njembí ye máa, yo kùtáa 'ví dù tí ndâ kpo-kpò gba ta yúcó, tacó wàa ndoo 'ví dù ta ndoo tí ndâ kpo-kpò gba.

⁹ Tacó ye nò goòlá Mb̀rì waa có mítí ze tí ndâ mbe kù ma có m̀i wó, máa, à 'ví zi ze mí gbí ǹi

ro ndâ 'duù 'dáá gî, tacó wàa, ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî, ta ndâ basìlì 'ví nò ta ọ ndú.

¹⁰ Ze dù tí ndâ mbe ọ́nókó ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbí̀rì, káa yo dù tí ndâ mbe 'di gbí-o ta bà dù toko ta Bìndi-Mbí̀rì! Wotí tí ze wálá, káa yo a ndâ mbe wotí! Ndâ 'duù te duù mítí ze lá, káa ndú kù te duù mítí yo!

¹¹ Ze yee tí o tí nó kpónó go có tí nó gbí nje ye nó kù kònò go, ze kù kònò go ngo, ze kù nò ta zì bongo tí ze kárákà-kárákà, à kù gbì ze; dúú bàndò tí ze wálá,

¹² ze kù zò i 'do gbí bà ka wu'o. 'Duù má kù be ze, ze kù cù 'dê ngo cù mítí 'duù tí nò; à má kù mèèkè'i tí ze, ze kù kònò ndâ vò i tí nò náa à kù me mítí ze nò;

¹³ à má kù 'dè ndâ vò có mítí ze, ze kù 'vìsì gí tàkò ndú káa tó có. Ze kpónó ká go zùkùmèè mì ndâ 'duù á muu to tí nò, ze kpónó a ndâ pù muu ndâ i 'dáá gî.

¹⁴ Ye kpónó kù cu wáràgà tí nó jì yo me tacó bà te nò mí ọ yo lá. Ye kù cu jì yo a i tacó bà kpo-gbì-tà-tù yo tí ndâ 'dóó 'vii mì ye, tí ndâ wú-gbì-ẹ̀ ye.

¹⁵ Tacó kpètí ndâ mbe kù nìbà i jì yo ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbí̀rì tí Jézù má me mbè ká go tùmèrè, bu yo ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbí̀rì tí Jézù gbí òkò tí ndú 'dáá gî gbaànjé káa ye tacó a ye ká ya ta Banga-Ngú-Có jì yo.

¹⁶ À má ènò, ye kù je wotí jì yo máa yo mèlè ndi ye.

¹⁷ Nìnò a gbí nderè có tí nó náa ye kù tuu tí ta Tìmatéyò jì yo nó ká nò. Yí a 'dóó 'vii mì ye, tí tó 'vii mì ye, mbe kù 'vala toko ta Mbe tí ndoo

ta njembí wó gbaànjé. Yí bà 'va mbí yo gítí cè ɲa bà 'vala ye toko ta Bìndi-Mbíri, náa ye má kù nìbà i jì ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíri tí ndâ bàndò 'dáá gí.

¹⁸ Ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo kà kù luguu tí ndú máa ndâ yì ma, goòlá ye kèjì gí mì yo kà wálá nò.

¹⁹ Káa ye kèjì gí mì yo kà kpónó-kpónó, náa Mbíri má je nó jì ye gí nò. Áá bà dù gbí muu ye ta o tí nò náa ye bà ya tí gí mì yo kà nò, me káa có gítí bà 'dè ndâ có gítí ndâ 'duù tí nó mbe kù luguu tí ndú máa ndâ yì ma nó cuki lá. Có bà ɲò éno máa, wotí kuu tí ndú wè, delè kuu gbí muu ye.

²⁰ Tacó Mbíri kù zogo to tí nó me ká ta có cuki lá, yí kù zogo ta wotí.

²¹ À tí yo a go ɲàyi? Máa, ye gí gí mì yo kà ta kpo-'bilì, wèè, ta pétékè 'bì?

5

Bà gbètèkè tí ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíri gbí òkò tí ndú

¹ Ye 'di có éno máa yo kù gbètèkè tí yo gbí òkò tí yo kà tí vò ɲa ɲinó náa à kpètí káa ndâ 'duù tí nó mbe ɲò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbíri nì lá nó, ndú bà gbètèkè tí ndú gbí òkò tí ndú yee tàkò ɲa ɲindi yo nò wàlà. Yo volo ɲindi yo ká ngé tí ɲa ɲinó náa 'duù kù tèrì cìkii nawù bu wó.

² ɲa i tí nò kùtáa má volo tí yo volo, wàa yo 'ví mò ta 'duù tí nò mbe kù bàkà nó 'do gbí òkò tí yo gí, à nìkì ma, káa yo ndí kù gí si tí i bà mba tí yo.

³ Ye tà kpêti kpónó má me mì yo kà lá, njembí ye ká gá'dáá tí yo kà. Ye delè kàá waa có mítí 'duù ònó gbí òkò tí yo mbe kù bàkà ò vò i tí nó ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo tí Jézù sàà gí.

⁴ Yo kili ta bà muu yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Jézù, wàa ye delè 'ví dù á kàá kù 'deke tí ye jì Mbe tí ndoo tí Jézù,

⁵ tacó bà je wotí bà je 'duù tí nò mbe kù bàkà ò vò i tí nò gbí òkò tí yo nó jì Gba-vò-i, wàa Gba-vò-i 'ví nìbà vò i jì yí, tacó wàa lílí wó 'ví 'vala ta o bà co ọ̀rì mì Mbe tí ndoo tí Jézù.

⁶ Bà mba tí yo nò nìkì lá! Yo ọ̀nò nì lá máa, gbèè kìnì kù volo yâ?

⁷ À má éno, yo mò vò 'duù tí nó gbí òkò tí yo, mbe kù volo yo go gbèè kìnì mbe kù volo yâ nó gí, tacó wàa yo 'ví dù tí ndâ cèè 'duù go ònó náa à tí. Tacó à waa mbelè Bìndi-Mbíri tí 'viì-rómbo mì ndoo tí i-cí-ci á gítí o bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìriyélì-mì-Mbíri gí.

⁸ À má éno, ndoo bàkà gbolò o tí nò me ká ta bà zò káa yâ ònó ta kìnì gbí, tí kìnì bà mbè ndâ ká tí, delè tí kìnì sogote nó lá. Ndoo zò ta ngbàrángà njembí ndoo, ndoo zò ta tiṛi gbí njembí ndoo lá, ndoo delè 'ví zò ta yúco.

⁹ Ye táánò cu wáràgà jì yo éno máa, yo 'ví nì kàa ta ndâ 'duù ònó mbe kù bàkà ndâ i ònó mbe 'viì ọ̀rò 'bá lá nó lá.

¹⁰ Káa ye ta o tí nò nì me ndâ 'duù ònó mbe ọ̀nó dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbíri nì lá mbe kù sì tí ndú ká sàkàmàà, tí ndâ mbe gàmàtà mbe kù zò 've i mì ndâ 'duù, delè tí ndâ mbe kù

kùmùkù ndâ i mì ndâ 'duù, tí ndâ mbe kù bàkà i jì ndâ sú mbírì nó lá.

¹¹ Gbì có mì ye nò táánò a i éno máa, yo 'ví nì kaà ta 'duù nìno mbe kù 'dè có máa yì a ná'vindí yo tí ndâ 'duù mì Bìndi-Mbírì káa yí kù sì tí wó ká sàkàmàà nò lá; yo 'ví nì káa ta yí lá, náa yí má a mbe gàmàtà, náa yí má a mbe kù bàkà i jì ndâ sú mbírì, náa yí má a mbe kù 'dè vò có, náa yí má a vò mbe njù pe, náa yí delè má a mbe ngbà nò. À kpétí káa bà toko 'bí yo mí gbí i-zó-zò ta ọa 'duù tí nò, yo 'ví bàkà là.

¹² Ye táánò 'dè có tí nò me gítí ndâ 'duù nìno mbe ọò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbírì nì lá nó lá. Tàcó nèté mì ye ta bà 'viiki ndâ 'duù nìno náa ndú me ndâ mbe kù kili ta rẹ mì Bìndi-Mbírì lá nó a yè? Nèté mì yo me a i ta bà 'viiki ndâ 'duù tí nó mbe kù kili to rẹ mì Bìndi-Mbírì nó lá?

¹³ À káa Mbírì ta kpéétí wó ká bà 'viiki ndâ 'duù nìno náa ndú me ndâ 'duù mì Bìndi-Mbírì lá nò. «Yo mò vò 'duù tí nò á 'do gbí òkò tí yo gí,» á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì nò.

6

Bà ya ta ná'vindí gí gbí ngbàngà

¹ Có má kuu gbí òkò tí ndâ 'bí 'duù ta ná'vindí wó gbí òkò tí yo, 'duù tí nò bà kọọ a cè gbí kò có yè, wàa yí 'ví o tí ta muu yo tí ndâ tó 'duù mì Mbírì ya gí bà kpì ngbàngà tí ná'vindí wó mí kùọ ndâ gba nìno mbe kù co me tí jáá kpokèjì mì Mbírì lá nó?

² Yo nò ni lá máa, ndâ 'duù nínó tí ndâ tó 'duù mì Mbírì nó kẹ̀jì gí bà dù tí ndâ mbe waa có mítí ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí? Káa yo má a ndâ mbe waa có mì ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí, bà pà làyì gítí ndâ víí có gbí òkò tí yo bà kpò yo gí?

³ Yo nò ni lá máa, a ndoo wúnò ká bà waa ndâ có mì ndâ basìlì? À má éno, à kpónó 'ví gii kpò tí, tí ndoo nó a bà waa có mì ndâ 'duù mbe kù 'vala muu to tí nó?

⁴ Káa, à má éno, yo kù kaa ndâ có gbí òkò tí yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì, ya tí gí gbí ngbàngà kùro ndâ 'duù tí nó ta rẹ̀ ndú gbí òkò tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Jézù wálá nó, tacó yè?

⁵ Nò ro yo wálá tacó yè? Gbí có mì yo nò éno máa, gbèe 'duù gbí òkò tí yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì tí mbe 'di gbí-o, tacó wàa yí 'ví dù tí mbe kù 'viiki gbí ndâ có gbí òkò tí yo wálá?

⁶ Yo kù zò tí yo gbí òkò tí yo go ndâ sè! 'Duù loko ká mítí ná 'vindí wó ta ngbàngà mí kùro ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù lá!

⁷ Gbí bà jaka tí yo gbí òkò tí yo ta kpéetí yo ya tí gí gbí ngbàngà nò éno máa, 'bí i mbe lè gí kuu gbí òkò tí yo. À wálá nìkì mì yo a bà gbì gbí njembí yo gítí bà kònò ndâ vò i tí nó náa à kù me mítí yo nó? À wálá nìkì a bà kùmùkù ndâ i mì yo mì ndâ 'duù?

⁸ Káa à kpónó gii dù gáá nó a yo ká gii loko kù bàkà vò i gbí òkò tí yo tí ndâ ná 'vindí!

⁹ Yo nò ni lá máa, ndâ 'duù tí nó mbe kù co me tí jáá kpokẹ̀jì mí Mbírì lá nó bà dù tí ndâ bòò gba mì Mbírì wálá nò lá? Yo si 'bí 'duù 'ví eendi

yo lá; ñinó a ndâ mbe kû gbètèkè tí ndú, ta ndâ mbe kû bàkà i ji ndâ sú mbírì, ta ndâ mbe bàkà bangbaya, ta ndâ mbe kû sì ta ndâ ka ndú 'dakò,
¹⁰ ta ndâ mbe ngbà, ta ndâ mbe gbolò njembí, ta ndâ vò mbe njù pe, ta ndâ mbe 'dè vò có, giì je ndâ mbe kùmùkù i mì ndâ 'duù; ndâ ña ndâ 'duù tí nò bà 'de bà dú tí ndâ i-zógó-zogo mì Mbírì wálá.

¹¹ Ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo táánò a ndâ 'duù 'do gbí òkò tí ndâ vóló-volo 'duù tí nò náa ye 'deke ndú nò. Káa à giì caka tí ndú gí, à kaa ndú mò gí mì Mbírì gí, à giì bàkà ndú tí ndâ 'duù jáá kùro Mbírì ta rẹ mí Jézù tí Bìndi-Mbírì, delè ta rẹ mì Bèrì-mì-Mbírì mì ndoo gí.

Yo si dùi yo tí ndâ i bà ùlù Mbírì

¹² «Ndâ i 'dàá gí kùro ye káa ndâ i mbe 'vii ọ 'bá,» káa ndâ i 'dàá gí me ndâ i mbe konì 'duù lá. «Ndâ i 'dàá gí kùro ye káa ndâ i mbe 'vii ọ 'bá,» káa 'bí i gbaànjé mbe 'vìsì ye tí i-zógó-zogo mì wó nò wálá.

¹³ «I-zó-zò a i tacó bà zò gí gbí yì 'duù, yì 'duù delè a i tacó tí i-zó-zò,» káa Mbírì bà voloko gbí ndú só gí. Dìi 'duù me i tacó bà gbètèkè lá. Dìi 'duù a i tacó tí Mbe tí ndoo, bìndi Mbe tí ndoo a i tacó tí dùi 'duù, me i tacó bà bàkà ndâ i ñinó mbe 'vii ọ 'bá lá nó lá.

¹⁴ Mbírì táánò 'vala Mbe tí ndoo 'do gbí muu'dú wó ta wotí mì wó gí; yí delè wúnò bà 'vala ndoo 'do gbí muu'dú ndoo ta gbèe wotí tí nò náa yí 'vala ta Mbe tí ndoo nò gí.

¹⁵ Yo ọ̀nò ni lá máa dùi yo a ndâ bà to tí Bìndi-Mbírì? À má é̀nò, ye kaa yo tí ndâ bà to tí dùi

Bìndi-Mbíri nó wàa ye 'ví bàkà yo tí ndâ mbe kû sî tí yo sàkàmàà, wàà? Gbaànjé lá!

¹⁶ Yo ò nì lá máa, dìi 'dakò ònó mbe nanaka mí cìkii nìi ònó mbe kû dù ta ndâ 'dakò ká sàkàmàà nó, gí tí gbèè dìi ta nìi tí nò gî nò, gî? Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri ngbàrángà'i éno máa, «Ndú só bà gí tí gbèè dìi.»

¹⁷ Káa 'duù mbe nanaka mítí Mbe tí ndoo, njembí ndú bà dù ta yí ká gbaànjé.

¹⁸ Yo kii'bà 'do tí bà gbètèkè tí yo. Ndâ 'bí òa vò i 'dáá gî náa 'duù bàkà ndú kû dù a i kápí kû wó. Káa bà gbètèkè tí a vò i ònó mbe ya ngéé gí gbí 'dóó dìi wó.

¹⁹ Yo ò nì lá máa, dìi yo a ndúúrù mì Bèri-mì-Mbíri, tí Bèri tí nó náa Mbíri je yí jì yo nó? Dìi yo me 'dóó i mì yo lá.

²⁰ Yo a ndâ 'duù ònó náa áá táánò sî tàkò yo ta mboo waa gí. Á má éno, yo sî dìi yo tí i bà ùlù Mbíri.

7

Có gítí bà kò tí

¹ Á má gítí ndâ i tí nó náa yo cu wáràgà gítí ndú jì ye nó, a tó có tacó tí 'duù bà gàà 'bì wó mítí nìi lá.

² Káa, tacó wàa yo 'ví gbètèkè tí yo gbí òkò tí yo lá, à nìkì éno máa, 'dakò 'ví kò 'dóó nìi mì wó, wàa nìi 'ví kò 'dóó 'dakò mì wó.

³ 'Dakò 'ví biya nìi mì wó gbí kpâ-sili lá, wàa nìi delè 'ví biya 'dakò mì wó gbí kpâ-sili lá.

⁴ Nawù 'dakò me i ta muu wó tacó wàa yí 'ví biya tí ta kù wó gbí kpâ-sili nò lá. Mbe tí wó gbí

kpâ-sili a kù wó. Kù nù delè 'ví biya nawù wó gbí kpâ-sili lá, tacó mbe tí wó gbí kpâ-sili a nawù wó.

⁵ 'Bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó mbe kò tí ndú gí nó 'ví nè-gbì-yì tí ka wó gbí kpâ-sili lá. Sè káa nìno máa, ndú má toko a có éno máa, ndâ yì njèè gbí bà sili gí ta làmbu o, tacó bà si muu ndâ yì gítí bà koro có gítí bà 'deke tí ndâ yì jì Mbìrì má kózò gí, ndâ yì 'ví gù toko ndi bà sili. À má me éno lá, Gba-vò-i bà nònòkò muu ndú, náa njembí ndú má me fúlà-fúlà nò.

⁶ Ye kù zèè yo gítí bà 'di có tí nò náa ye 'dè jì yo nò me ta gó lá, ye 'dè ká goolá 'duù nò vò i gí káa yí kù kpo-gbì-tà-tù ndâ nambe wó nò.

⁷ Ye kùtáá má go Mbìrì, wàa ye 'ví suu ta ndâ 'dakò 'dáá gí ká go ye, à nìkì ngé ma. Káa có a nìno máa, Mbìrì njèè ndâ i-nambee mí wó jì ndâ 'duù 'dáá gí tende-tende; yí je jì ndâ 'bí 'duù a nìno, bindi yí gù je jì ndâ 'bí 'duù a ña nìzò.

⁸ Ye kù 'dè có jì ndâ banga, ta ndâ nawù ku, máa, à nìkì káa bà dù ndú ta kpéetí ndú, a go bà dù ye nò.

⁹ Káa bà dù ndú ta kpéetí ndú má kpò ndú gí, ndú 'ví kò tí ndú. Tacó à nìkì a bà kò tí á co tí bà si njembí ndú kù doo ta go bà 'de ka-sili.

¹⁰ Có kuu mì ye tacó bà 'dè jì ndâ 'duù nìno mbe kò tí ndú gí nó, káa có tí nò me 'dóó có mì ye lá, a kòcò Mbìrì náa yí 'dè éno máa, nawù 'dakò 'ví njè kù wó lá;

¹¹ káa yí má njè gí, yí 'ví kò 'bí ngú 'dakò lá, káa bà dù yí ta kpéetí wó má kpò yí gí, yí 'ví dele ndi wó gí 'bá mì ká 'dakò mì wó. 'Dakò delè 'ví njè nawù wó lá.

¹² Ye kpónó kù 'dè jì sè ndâ 'duù ònó gbí òkò tí yo nó a 'dóó có mì ye gbí njembí ye. Ye kù 'vanda gbí ònó me ndi kòcò Mbe tí ndoo lá. Ye kù 'dè có jì yo máa, 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo tí ndâ ná'vindí mbe kù kili ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbíri má kò nìi ònó mbe ùnje gítí có mì Jézù lá nó, káa nìi tí nó má ùnje bà sì 'bá ta yí gí, yí 'ví nje nìi tí nó lá.

¹³ 'Bí nìi gbaànjé 'do gbí òkò tí yo delè má kò 'dakò ònó mbe ùnje gítí có mì Jézù lá, káa 'dakò tí nó má ùnje gítí bà sì 'bá ta yí gí, yí 'ví nje 'dakò tí nó lá.

¹⁴ Tacó ndâ-'bí-lá, 'dakò tí nó mbe ùnje gítí Jézù lá nó ká kẹ̀jì gí bà ùnje gítí Jézù 'do gbí có mì nawù wó. Delè ndâ-'bí-lá, nìi tí nó ká kẹ̀jì gí bà ùnje gítí Jézù 'do gbí có mì kù wó. À má me éno lá, ndâ 'vii mì yo bà dù me tí ndâ 'vii-ọ̀-'bá lá.

¹⁵ Káa gbí ọ̀ bà kò tí tí nó, go bà sì 'bá má cee 'do tí 'duù ònó náa yí ùnje gítí Jézù lá nó gí, wò tí mbe ùnje gítí Jézù 'ví sì yí 'ví ya , tacó 'bí i mbe ẹ̀rè yo ta yí wálá. Káa Mbíri tè'é tí ndoo tacó wàa ndoo 'ví dù ta 'dè njembí ndoo.

¹⁶ Tacó wò tí nìi ọ̀ nì ta yè máa wò bà 'vala kù lo gí?

Yo 'di có mì Mbíri ta o 'dáá gí

¹⁷ Káa 'duù 'ví 'vala ká go ònó náa Mbe tí ndoo cu mí gbí mbelè wó gí nò. Yí delè 'ví lẹ̀ 'bí wó gí tà ọ̀ i ònó náa Mbíri táánò tè'é tí wó gítí nò. Ònó a có mì ye náa ye kù 'dè jì yo tí ndâ mbe kù kili ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbíri gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí.

¹⁸ 'Bí 'duù gbí òkò tí yo náa Mbíri táánò tè'é tí wó sì yí ya gí gbí gázà gí 'ví nì nikalaká máa, «Ye

táánò má nò ni sàà ye bà ya gí gbí gázâ wálá,»
nò lá. Káa 'duù nínó mbe ya gí gbí gázâ lá nó má
ùnje gí tà é mì Mbírì gí, gbí nderè bà ya yí gí gbí
gázâ káká'i wálá.

¹⁹ Tacó có nínó náa à tí nó, a có bà kpolo tí
ndâ có mì Mbírì, à me có bà ya gí gbí gázâ lá, à
delè me có bà ya gí gbí gázâ lá nò lá.

²⁰ 'Duù 'ví dù ká go bà dù yí ta o tí nó náa yí
táánò ù ta nje gí tà é mì Mbírì nò.

²¹ Wò táánò a i-zógó-zogo ta o tí nó náa Mbírì
tè ta é tí lo nó? Mù mbí lo lá; wò má 'de kèjì bà
njaanga mìrì lo 'do gbí bà dù tí i-zógó-zogo gí,
njaanga mìrì lo.

²² Tacó 'duù nínó táánò tí i-zógó-zogo náa Mbe
tí ndoo tè'é tí wó nó, a 'duù mì Mbe tí ndoo náa
yí njaanga wú 'do tí mìrì wó gí. Káa 'duù nínó
náa yí táánò ta o bà tè'é tí wó me i-zógó-zogo lá
nó, gí tí i-zógó-zogo mì Bìndi-Mbírì gí.

²³ Bìndi-Mbírì táánò sì tàkò yo waa gí; à má
énò, yo dù tí ndâ i-zógó-zogo mì ndâ 'duù muu
to tí nó lá.

²⁴ À má énò, wò 'ví dù ká tí wò tí nó táánò kùro
bà tè'é tí lo mì Mbírì nò.

Có gítí ndâ mbe kò tí ndú lá, ta ndâ nawù ku

²⁵ À má gítí ndâ nù nínó tí ndâ kùnga nù nó,
có gítí ndú náa ye 'di 'do gbí nje Mbe tí ndoo náa
ye 'ví 'vanda ndí jì ndú nò wálá. Có tí nó náa
ye kpónó bà 'dè jì ndú nó, a 'dóó có mì ye gbí
njembí ye tí 'duù tí nó náa a Mbírì ká nò yê ọ
ye, bìndi yí gíì bàkà ye tí 'duù nínó náa 'duù bà
'di có mì ye gí.

26 Ye má zeke cè bà volo ndâ i kpónó kpòò, ye koṛo có máa, à nìkì máa 'duù 'ví dù ká tí ɲa i tí nó náa yí kpónó a yí nò.

27 Wò tí 'dakò má kò nìi gî, wò 'ví pà kpokèjì bà ɲè nìi tí nò lá. Káa nìi má mì lo gbí vò o tí nó kpónó nó má wálá, wò 'ví pà bà kò nìi lá.

28 Káa 'dakò má kò nìi, yí bàkà me vò i lá. Nii delè má kò 'dakò, yí bàkà me vò i lá. Káa yí delè má dù tí kùnga nìi, yí delè bàkà me vò i lá. Káa ndâ i mbe kù ba muu ndâ ndâ mbe kò tí me mbè. Tacó éno, go bà yòòngò yo gítí bà kò tí tí ye wálá.

29 Ndâ ná'vindí, gbí có tí nó náa ye 'dè jì yo nó éno máa, sè o gítí bà 'vala ndâ bu nìi go ndâ banga dooko gî;

30 ndâ mbe wa gbí goolá sé có tí ndú wálá; ndâ mbe kù ɲo 'dì goolá tàkòcò ndú peteke lá; ndâ mbe sì i, goolá ndâ i tí nó náa ndú sì nó me ndâ i mì ndú lá;

31 ndâ mbe kù mà 'vèlè goolá ndâ i yè ɾo ndú lá. Tacó cè tí to tí nó bà ya gí kùro ta kòndi wálá.

32 Có gbí njembí ye éno máa, njembí yo 'ví mù gbaànjé lá. Njembí 'duù ɲìno tí banga nó kù mù a i gítí nèté mì Mbe tí ndoo, tacó yí kù pèè a i ta bà peteke tàkòcò Mbe tí ndoo.

33 Káa njembí 'duù ɲìno mbe kò nìi gî nó kù mù a i gítí ndâ i muu to tí nó. Yí kù pà kpokèjì a i gítí bà peteke tàkòcò nawù wó.

34 Ndâ kóró-koṛo có mì wó nje bá sósò'ò. À delè ká éno ta ndâ nìi. Njembí nìi ɲìno mbe kò 'dakò lá nó, ta njembí ngbutu 'vinî, kù mù ká gítí có mì Mbe tí ndoo cuki. Káa njembí nawù 'dakò kù mù a i gítí ndâ i muu to tí nó, ta có gítí bà peteke tàkòcò kù wó.

³⁵ Ye 'dè có tí nò jì yo a i gítí mịrì yo, ye 'dè me tacó bà ba muu yo lá. Ye 'dè a i tacó wàa kpokèjì mị yo 'ví dù ká jáá, wàa yo 'ví sị ta njembí yo 'ví dù gítí bà kọọ có gítí Mbe tí ndoo ká gbaànjé.

³⁶ 'Dakò má 'vee có tí ngbutu 'vinî tacó bà kò yí, káa 'dakò tí nò má nò éno máa yì kù co ta 'vinî tí nò me tí jáá kpokèjì lá, yí má nò nì gí máa njembí yì me fùlà-fùlà, yí má 'dè có máa ndá yì kò tí ndá yì, ndú má kò tí ndú, à me vò i lá.

³⁷ Káa 'duù nìnó ta njembí wó a yú njembí, ta có mì wó ká gbaànjé nó, má ẹẹ muu wó gí, máa yì bà kò nìi wálá, yí bàkà a tó i.

³⁸ Gbì có tí nò éno máa, 'duù mbe kò 'vinî tí nò náa yí 'vee có tí wó nò bàkà a tó i. Káa 'duù nìnó mbe dù tí banga nó bàkà tó i me gbolò ndii mbe kò 'vinî tí nò gí.

³⁹ Nawù 'dakò me ta muu wó tacó bà kò 'bí 'dakò sị kù wó káa wuù nò lá. Káa ku má je kù wó gí, à káa có mì wó bà kò 'bí 'dakò. Káa 'dakò tí nò 'ví dù a mbe ùnje gítí Mbe tí ndoo.

⁴⁰ Káa ye kọọ có éno máa, àa bà nìkì tacó tí nawù ku tí nò káa bà dù ta kpéétí wó bìndi ku 'dakò mì wó. Ye delè kọọ có máa, có gbì muu Bẹ̀rì-mì-Mbí̀rì ká go éno.

8

I-zó-zò náa à ci jì ndá sú mbí̀rì

¹ À má gítí có bà zò i-zó-zò nìnó náa à ci jì ndá 'bí sú i tí nó náa ndá 'duù bàkà tí ndá mbí̀rì mì ndú nó, «ndoo 'dáá gí nò nì gí». Káa bà nò i nì kù bàkà 'duù kù luguu tí wó máa yì ma. Káa à káa tó bà zè tí ká kù banda i.

² 'Duù má kù kọ̀rọ́ có máa yì nò i ni gî, yí nò i tí nó ni tè go có tí nò náa yí kù kọ̀rọ́ nò lá.

³ Káa 'duù má zè Mbírì ta tó njembí wó, Mbírì nò 'duù tí nò ni gî.

⁴ À má gítí có bà zò i nínó náa ndâ 'duù bàkà jì ndâ sú mbírì mì ndú nó, ndoo nò ni gî máa, 'bí yúcó i kápí ndâ sú mbírì tí nò wálá. Tacó ndoo nò ni gî máa, cèe Mbírì ká gbaànjé.

⁵ Ndâ nò-go-mbírì tí nò tà má gbírì, ndú tà má muu to tí nó, ndâ mbírì tí mì ndâ mbe , ta ndâ mbe tí ndâ mbe me a mbè,

⁶ káa Mbírì mì ndoo tí Bu ndoo ká gbaànjé, tí mbe suu ndâ i 'dáá gî. Mbe tí ndoo delè ká gbaànjé, tí Jézù tí Bìndi-Mbírì, náa Mbírì suu ndâ i 'dáá gî ta rẹ́ wó, náa ndoo delè kù 'vala ká ta rẹ́ wó.

⁷ Kpétí ká éno, ndâ 'bí mbe ùnje gítí Jézù nò yúcó tí nò ni kálásê. Có tí nò, máa ndâ sú mbírì tí nò a ndâ wu i nò, nanaka mí gbí muu ndú yee ká tí o bà cì ndú. Ndâ 'bí 'duù yee gbí ẹ́i tí nó wúnó nó má zò i náa à cì jì ndâ sú mbírì, ndú kù kọ̀rọ́ có máa ndâ yì zò bèjò mítí ndâ yì gî.

⁸ Káa à me i-zó-zò ká kù 'viindi nambeè gbí òkò tí ndâ 'duù ta Mbírì lá. Ndoo má zò lá, 'bí i mbe ba muu ndoo wálá. 'Bí i delè náa ndoo bà 'de 'do gbí bà zò ngé má nò wálá.

⁹ Yo kpolo tí yo. Yo má kpolo tí yo lá, bà bàkà ndâ i mì yo go có mì yo gbí muu yo nò bà volo muu ndâ 'duù nínó ta wotí tí ndú njí'dí nò.

¹⁰ 'Bí 'duù nínó ta njembí wó yù lá nó má nò wò tí 'duù nínó mbe nò'o ni gî nó kù zò i bàndò bà cì i jì ndâ sú mbírì, yí bà kọ̀rọ́ có máa yè?

¹¹ À má éno, ná'vindí lo ònó mbe ò'o ni lá, náa Bìndi-Mbíri cì tacó tí wó nó, gírì'o gí 'do gbí có mì lo tí mbe ò'o.

¹² Bà bàkà vò i mítí ndâ ná'vindí lo gbí ña kpokèjì tí nò, ta bà bàkà sé'i mí gbí njembí ndú, káa wotí tí ndú wálá, a bà bàkà vò i mítí Bìndi-Mbíri.

¹³ Tacó éno, rẹ i mbe si ná'vindí ye 'ví bàkà vò i má a i-zó-zò, ye káká'i bà zò yá wálá, tacó wàa ná'vindí ye 'ví bàkà vò i lá.

9

Ndâ i ònó náa à tí , ta ndâ nèté mì tú mì Bìndi-Mbíri

¹ Ye me 'duù ònó mbe kù bàkà i go có mì ye náa à gbí muu ye nó lá? Ye me tú mì Jézù lá? Ye táánò ò Jézù tí Mbe tí ndoo ta ọo ye lá? Yo me ndâ i gbí bà ka wu'o mì ye náa ye ka ta rẹ mì Mbe tí ndoo nó lá?

² Ndâ 'bí 'duù kpétí má biya bà ò ye ni tí tú mì Jézù gí, vòó yo òndi yo nò bà 'boo bà dù ye tí tú mì Jézù wálá, tacó yo a ndâ i gbí po ndi bà nò tú mì ye, náa ye nò ta rẹ mì Mbe tí ndoo.

³ Ònó a có náa ye bà 'vìsì jì ndâ mbe kù 'vee gbí nje ye, éno máa,

⁴ yúcó mì ze tacó bà zò i ta bà nù pe tàkò nèté mì ze wálá?

⁵ Ndâ nawù ze má a ndâ 'duù mì Bìndi-Mbíri, yúcó mì ze tacó bà bala ndú wàa ze 'ví kù nò ta ndú a go òndi ndâ 'bí ka ze mbe kù nò tú mì Jézù, ta ndâ 'bí ná'vindí Mbe tí ndoo, ta ndâ Kéfà, náa ndú kù me nó wálá?

⁶ Àá tóó káa ze ta Bàrànábà cuki ká 'ví dù kù bàkà nèté gítí gùù nje ze wàà?

⁷ A àsìkèrì 'dì jé ká kù pà 'dóó kpokèjì bà ko mboo nèté mì wó ta kpéétí wó? A mbe jì nǝ ògàyì jé ká zò i 'do gbí 'dóó po nǝ mì wó lá? À mbe ko nò ògàyì jé ká nǝ ngo kí ndâ nò mì wó lá?

⁸ A 'bí 'duù 'do muu to tí nó ká je wotí bà 'dè có tí nó náa ye kpónó kù 'dè nó jì ye? Nǝnó me gbèe có tí nó mì Mòze nó lá?

⁹ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mòze máa, «'Duù 'ví ẹẹ nje mò'dú tí nó mbe kù gbì cù nó lá.» À kpónó kpolo mì Mbířì me có tí mò'dú cuki?

¹⁰ Mòze 'dè có tí nò 'dáá gí me tacó tí ndoo lá? Mòze cu có tí nò mí gbí wáràgà a i tacó tí ndoo, tacó mbe jì nǝ kù kořo có lì a i mítí i gbí po nǝ mì wó; bìndi mbe gbì cù kù kořo có lì a i mítí bà nǝnó náa mbe nǝ bà je jì yí gí tàkò nèté mì wó nò.

¹¹ Káa à má a ze ká řò nǝ ògàyì mì Mbířì mí gbí njembí yo, bà je ndâ tó i muu to tí nó jì ze gù kpolo jì yo ta ògàyì kpokèjì ògàyì?

¹² À má mì ndâ 'bí ka ze mbe kù ma có mì Mbířì jì yo a yúcó tacó bà 'de ndâ i tí nò 'do mì yo, yúcó mì ze me gbolò ndii nǝndi ndú lá?

Ta ndâ ògàyì nǝnó 'dáá gí, ze 'vee bà yúcó mì ze nò lá. Ze kù kònò ndâ i 'dáá gí, tacó wàa ze 'ví volo ta kpokèjì bà ma Banga-Ngú-Có mì Bìndi-Mbířì jì yo lá.

¹³ Yo nò nǝ ngbáràngà'i gí, máa, ndâ 'duù tí nó mbe kù bàkà nèté gbí ndùgù 'bá-Mbířì nó kù 'de i-zó-zò mì ndú 'do ká gbí ndùgù 'bá-Mbířì, káa ndâ mbe kù waa mbelè mí bàndò bà ci i jì Mbířì

kû 'de i-zó-zò mì ndú 'do ká bàndò bà waa mbelè jì Mbíri.

¹⁴ Bìndi-Mbíri delè giì 'dè káa gbèe ɲa có tí nò máa, ndâ 'duù tí nó mbe kû ma Banga-Ŋú-Có nó 'ví zò i 'do gbí bà ma Banga-Ŋú-Có.

¹⁵ Káa ye kpónó kû zò i me 'do gbí nèté bà ma Banga-Ŋú-Có go có tí nò náa Bìndi-Mbíri 'dè nò lá. Ye delè kpónó kû cu wáràgà jì yo me tacó bà yù i-zó-zò 'do tí yo nò lá. Tacó a ñìkì káa bà cì ye ta go á co tí bà ma Banga-Ŋú-Có mì ye jì yo tacó i-zó-zò.

¹⁶ Ye bà wu gbí tí ye máa ye a mbe ma Banga-Ŋú-Có nò wálá. Tacó bà ma Banga-Ŋú-Có a nèté náa a Bìndi-Mbíri ká cu nanaka mítí ye.

¹⁷ Ye kùtáa má kû bàkà nèté bà ma Banga-Ŋú-Có 'do gbí 'dóó có mì ye gbí njembí ye, ye bà zò i 'do gbí gí. Káa à me éno lá. Có a ɲínó máa, bà ma Banga-Ŋú-Có a nèté náa Mbe tí ndoo ká le mítí miɲi ye go wú, náa kpokèjì bà ja miɲi ye 'do gbí wálá nò.

¹⁸ À má éno, ye bà 'de gbí bà ma Banga-Ŋú-Có a yè? Ye bàkà nèté bà ma Banga-Ŋú-Có jì ndâ 'duù ká sínò. Ye bà 'vee bà i gbí bà ka wu'o mì ye wálá.

¹⁹ Ye me i-zógó-zogo mì ndâ 'duù lá, káa ye giì si tí ye tí i-zógó-zogo mì ndâ 'duù, tacó wàa, ye 'ví 'de ta tó lì'vì gítí bà zaa ndú jì Bìndi-Mbíri.

²⁰ Ze má ta ndâ Jùdéyà, ye kû bàkà tí ye tí Jùdéyà, tacó wàa ye 'ví 'de ta lì'vì gítí ndú. Ze má ta ndâ mbe kû bàkà go có mì Mòze, káa ye me mbe kû ɾu ndi có mì Mòze lá, ye delè kû bàkà go có mì Mòze, tacó wàa ye delè 'ví 'de ta lì'vì gítí ndâ mbe kû bàkà go có mì Mòze.

²¹ Ze má ta ndâ 'duù ñinó mbe kù bàkà nèté me ta có mì Mòze lá nó, ye bàkà nèté ta có mì Mòze lá.

²² Ze má ta ndâ 'duù ñinó ta wotí tí ndú wálá nó, ye bàkà tí ye tí mbe wotí lá. Ye kù me ndâ i tí nó 'dáá gí tacó bà 'de ta lì'vì gítí bà 'vala ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndú.

²³ Ye kù bàkà ndâ i tí nó 'dáá gí ta rẹ mì Banga-Ngú-Có, tacó wàa ye 'ví 'de ta tó i gbí Banga-Ngú-Có.

²⁴ Yo ñò ni gí máa, ndâ 'duù má kù gbòò'bè, à kù je i ká ji 'duù ñinó mbe kpò ndâ ka wó 'dáá gí nó?

²⁵ Ndâ mbe kù gbòò'bè 'dáá gí kù ru káa ndi có tí nó náa à 'dè ji ndú, máa ndú 'ví bàkà go yí nó. Ndú kù bàkà go có tí nó tacó bà 'de i ñinó mbe dù tí ká lá nó. Káa ndoo kù 'de gbí bà gbòò'bè ñindì ndoo a i ñinó mbe dù tí ká nó.

²⁶ Tacó éno, ze má kù gbòò'bè bà i ngèlè ta 'duù, ye kù i ngèlè me ká maa éno gí ká lá. Ze delè má kù dòmò tí ze ta 'duù, ye dòmò kùnga to lá.

²⁷ Ye kù kpolo tí dìi ye, tacó wàa ye ta o 'dáá gí 'ví bàkà tí go có mì ye gbí muu ye. Tacó ndâ-'bí-lá, ye kù ma Banga-Ngú-Có ji ndâ 'bí ka ye káa i ta rẹ ye gbí Banga-Ngú-Có tí nó náa ye kù ma nó wálá.

10

Yo 'ví ùlù ndâ sú mbíri lá

¹ Go bà 'va mbí yo á gítí ña i tí nó mbe 'de ndâ ká gù ndoo dígísée si ndú gbí kángáá nga ngoò nó kuu tí ye, ndâ ná'vindí. Mbíri dígísée kù tubà

kpokèjì jì ndú ta bà si kùlù mù kù tè kùro ndú; Mbířì delè gii si ndú 'dáá gî di Bí-bi Kàpá gí tító ta o bà nję nó mì ndú 'do Másìrì ta vò i tí ndú wálá.

² Mbířì táánò caka tí ndú 'dáá gî ta ẹ̀rè mì Mòze mí gbí kùlù mù, delè mí tà ngo gbí pù Bí-bi Kàpá.

³ Ndú táánò 'dáá gî zò gbèe i-zó-zò tí nó mbe gí jì ndú 'do mì Mbířì nó gî.

⁴ Ndú delè 'dáá gî njù gbèe ngo tí nó mbe gí jì ndú 'do mì Mbířì nó gî. Ndú táánò kù njù ngo 'do gbí díí mì Mbířì mbe kù ko tàkò ndú muu nó nò. Díí tí nò táánò a Bìndi-Mbířì.

⁵ Kpèті ká éno, tàkòcò Mbířì táánò peteke gítí ndâ 'duù me mbè gbí òkò tí ndú lá. Tacó éno, ndâ 'duù tí nò náa tàkòcò Mbířì peteke gítí ndú lá nò, gii cì ká kpàsilàa ta muu nó gbí kángáa nga ngoò.

⁶ Ndâ vò i tí nò táánò mbe 'de ndâ 'duù tí nò náa tàkòcò Mbířì peteke gítí ndú lá nó kù tubà jì ndoo, máa, ndoo 'ví dù ta go ndâ vò i go nìndi ndú dígísèé nò lá.

⁷ Ndoo delè 'ví kucuku muungbó ndoo mí kùro ndâ 'bí sù mbířì, go i mì ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú dígísèé á go có tí nó náa à cu mí gbí wàràgà mì Mbířì máa, «Ndâ 'duù gii kì tí ndú to, ndú gii zò i, ndú gii njù pe, bìndi ndú gii a gí yaà gí bà dù ẹ̀rù kùro ndâ sù mbířì,» nó lá.

⁸ Ndoo 'ví gbètèkè tí ndoo gbí òkò tí ndoo, go ọ́a i mì ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndú dígísèé náa ku gii zì ta ndâ 'duù 'do tí ndú 23,000 gbí gbèe ẹ̀rì, nó lá.

⁹ Ndoo 'ví tala wotí mì Mbe tí ndoo, go i mì ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ ká gù ndoo dígísèé nó

lá, tacó ndâ kpoo giì mii ndâ mbe tala yí nò léé gí.

¹⁰ Yo 'ví 'dè ngùrù-ngùrù có gítí Mbírì lá, tacó ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndâ ká gù ndoo dígísèé bàkà éno, bìndi mbe voloko gbí ndâ i giì voloko gbí ndú léé gí.

¹¹ Ndâ i tí nò bàkà tí mítí ndú dígísèé tacó bà tùbà jì ndâ 'bí 'duù. Bìndi à giì cu ndú mí gbí wáràgà tacó bà ci ndoo tí ndâ 'duù tí nó mbe kù 'vala kpónó jé'déé gí nje o kùro ndòngbù o nò.

¹² À má éno, 'duù nínó mbe kù koro có éno máa, yì kpónó a i gbí òkò tí yo nó, 'ví kpolo tí wó, má wálá yí bà 'va tí wó to.

¹³ Ndâ i nínó mbe kù yòòngò wò gítí vò i nó káa gbèe ndâ i tí nó mbe kù yòòngò ndâ 'bí 'duù go wò nò 'dáá gí gítí vò i. Káa wò 'ví tee mí gbí muu lo éno máa, Mbírì bà si 'bí i 'ví yòòngò wò gítí vò i ndii muu wotí mii lo wálá. Tacó ta o tí nó náa 'bí i má kù yòòngò 'duù gítí vò i nó, Mbírì bà tùbà kpokèjì bà kpò muu i tí nò jì yí gí.

¹⁴ À má éno, ye kù kpo-gbì-tà-tù yo, máa, yo dù janga-jàngá gí ndii 'do tí ndâ sú mbírì, ndâ tó kómbe ye.

¹⁵ Ye kù 'dè có jì yo tí ndâ 'duù nínó ta muu kuu tí yo nò. À má éno, yo 'viiki gbí có tí nò náa ye 'dè jì yo nò.

¹⁶ Ndoo má kù zèè 'visì tí nó náa Mbírì je jì ndoo tí i-nambee, náa ndoo kù 'dè nìkì maa jì Mbírì ta o tí nó náa ndoo kù zèè nó, ndoo kù gbo nó me gbí bà nù mbelè Bìndi-Mbírì lá? Káa kù kò tí nó náa ndoo kù ki'viki gbí nó, ndoo kù gbo nó me gbí bà zò dìi Bìndi-Mbírì lá?

17 Kù kô tí nó náa ndoo ta ɲa mbè muu ndoo nó kili gí bà zò nó lê má ká gbaànjé, gbí éno máa, ndoo 'dáá gí a gbèè dīì. Tacó ndoo 'dáá gí gbo ká mí gbí gbèè kù kô.

18 Yo koɾo muu yo á gítí ndâ Ìzìrìyélì gí. Bàndò bà ci i jì Mbírì mī ndâ 'duù tí nó táánò mbe kù kili kù zò gbèè nò tí nó náa à waa mbelè wó jì Mbírì nó me ká gbaànjé lá?

19 Gbí có tí nò kpónó náa ye 'dè nò máa yè? À gbí tù yo éno máa, mbelè tí nó náa à waa jì sú mbírì nó a cèe i, wèè, sú mbírì tí nò a cèe i?

20 Gbí có tí nò náa ye kù 'dè jì yo nò gbaànjé me éno lá. Gbí a i éno máa, à kù ci ndâ nò tí nó náa ndâ 'duù tí nó mbe ɲò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbírì nì lá waa mbelè ndú nó, a i mítí ndâ bàndò bà ci i jì ndâ sú mbírì, me jì Mbírì lá. Káa go bà nì kaà mī yo ta ndâ sú mbírì tí ye wálá.

21 Yo bà zèè 'visì mī Mbe tí ndoo ká tí tó, bìndi yo gù zèè 'visì mī ndâ sú mbírì ká tí tó nò wálá. Yo delè bà zò i mī Mbe tí ndoo ká tí tó, bìndi yo gù zò i mī ndâ sú mbírì ká tí to nò wálá.

22 À tí ndoo a go bà tanga Mbírì gítí bà tò kùì? Wotí tí ndoo ndiì yí gí?

23 Ndâ 'duù kù 'dè có máa, «À ká go có mī ndoo bà bàkà ndâ i ɲìno 'dáá gí náa à gbí njembí ndoo.» Káa ndâ i 'dáá gí me káa ndâ tó i lá. «À ká go có mī ndoo bà bàkà go ɲìno á gbí njembí ndoo.» Káa ndâ i 'dáá me káa ndâ i mbe konì ndoo lá.

24 Káa 'duù 'ví koɾo tó i me ká gítí mīɾi wó cuki lá. Yí 'ví koɾo jì ndâ 'bí ka wó delè.

25 'Duù 'ví me kpìkì-kpìkì gítí bà zò yâ ɲìno náa yí sì 'do bàndò bà waa nò nó lá.

²⁶ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì, máa, «To tí nó, ta ndâ i muu to tí nó 'dáá gî, a ndâ i mì Mbírì.»

²⁷ 'Bí 'duù ònó náa yí me mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì lá nó má tè'é tí lo gítí i-zó-zò á 'bá mì wó, wò má ya gí kà, wò 'ví 'vee rẹ ọa i-zó-zò tí nó mbe yee kùro lo gí nó lá.

²⁸ Káa 'bí 'duù tí ka lo mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì, náa njembí wó yù lá, má 'dè có jì wó máa, «À ci i-zó-zò tí nò jì ndâ sú mbírì gî,» wò 'ví zò i-zó-zò tí nó lá, tacó tí wó, delè gítí có mì njembí.

²⁹ Ye kù nì me njembí lo lá. Ye kù nì a njembí ka lo tí nò. Tacó rẹ i tí nò bà si ye 'ví bàkà nèté ta có mì 'bí ka ye nò 'ví dù a yè?

³⁰ Ye lê má 'dè nìkì maa jì Mbírì tacó i-zó-zò tí nó náa ye zò nó gî, à je 'bí 've 'duù gítí bà 'vee gbí nje ye tacó bà zò i tí nó náa ye 'dè nìkì maa jì Mbírì tacó gí nó a yè?

³¹ Wò má kù zò i, zò ta bà ùlù Mbírì. Wò má kù nù i, nù ta bà ùlù Mbírì.

³² Wò 'ví kpolo tàkòcò ndâ Jùdèyà lá; wò 'ví kpolo tàkòcò ndâ 'duù ònó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá nó lá; wò delè 'ví kpolo tàkòcò ndâ 'duù mì Mbírì mbe kù kili ta rẹ Bìndi-Mbírì nó lá.

³³ Yo 'ví tala bà peteke tàkòcò ndâ 'duù 'dáá gî gbí ọa ndâ i 'dáá gî á go ònó náa ye kù bàkà nò. Ye kù pà tó i me ká gítí mịrì ye cuki lá. Ye kù pà tacó tí ndâ 'duù 'dáá gî, tacó wàa, ndú 'ví 'de ta 'válá.

Ndâ kpokèjì bà ùlù Mbírì

¹ Yo dù tí ndâ mbe mèlè ndi ye, á go bà dù ye tí mbe mèlè ndi Bìndi-Mbírì nò.

² Ye kù ùlù yo, tacó mbí yo kuu tí ye ta o 'dáá gî, delè tacó yo kù ɾu káa ndi kpokèjì tí nó náa ye táánò túbà jì yo nò.

³ Káa à gbí njembí ye a go bà 'dè có jì yo máa, yo 'ví nò nì éno máa, Bìndi-Mbírì a gba mì ndâ 'dakò 'dáá gî, káa 'dakò a gba mì nawù wó, bìndi Mbírì a gba mì Bìndi-Mbírì.

⁴ Tacó éno, 'dakò má 'deke tí wó jì Mbírì ta i tí muu wó, yí delè má ma có mì Mbírì kùro ndâ mbè 'duù ta i tí muu wó, gbí éno máa, yí sì Mbírì tí i lá.

⁵ Káa nìi má 'deke tí wó jì Mbírì ta i tí muu wó wálá, yí delè má ma có mì Mbírì mí kùro ndâ mbè 'duù mbe kili kù bàkà i-Mbírì, gbí éno máa, nìi tí nò sì kù wó tí i ɾo wó lá. Nìno ká goolá nìi tí nò ta kùsu muu wó nò.

⁶ Tacó nìi má gala bongo mítí muu wó lá, à 'vii ta yí káa bà 'dii muu wó gî. Káa bà 'dii muu nìi lê má a có nò, bà waa tí se muu wó gí to delè má a có nò, à nìkì éno máa yí gala bongo mítí muu wó.

⁷ 'Dakò 'ví te i mítí muu wó ta o tí nó náa yí má kù 'deke tí wó jì Mbírì nó lá, tacó 'dakò a ngba Mbírì, yí delè a cè kózò tí Mbírì, káa nìi a ngba 'dakò.

⁸ Tacó Mbírì táánò suu 'dakò me 'do tí nìi lá, yí suu a nìi 'do tí 'dakò.

⁹ Mbírì delè táánò suu 'dakò me tacó tí nìi lá, yí suu a nìi tacó tí 'dakò.

¹⁰ À má éno, ni 'ví gala bongo míti muu wó, delè tacó tí ndá basìlì mì Mbírì.

¹¹ Kpèti ká éno, à má kuro Mbírì, 'bè gbí òkò tí ndá 'dakò ta ni wálá.

¹² Tacó Mbírì táánò suu ni 'do tí 'dakò, káa a ni kpónó ká kú jò 'dakò. Káa ndá i 'dáá gí gí 'do mì Mbírì.

¹³ Yo koro muu yo ta kpéétí yo gí; à me có nò tacó tí ni bà 'deke tí wó jì Mbírì ta bongo tí muu wó wálá nò lá?

¹⁴ Gbàyi-gbàyi se muu a i mì ndá 'dakò?

¹⁵ Káa à má tí muu ni, à me i banga mì wó lá? Káa Mbírì je gbàyi-gbàyi se muu jì ni tacó bà nguù kusu muu wó.

¹⁶ Káa à má nje 'duu a kponje gítí có tí nò, có náa ye bà 'vìsì gí tàkò có mì 'duu tí nó máa, ze nò 'bí tàkì gítí kpokèjì bà ùlù Mbírì ni kápí nìndò lá. Ndá 'duu mì Mbírì mbe kú kili ta rẹ mì Bìndi-Mbírì delè nò ni ká lá.

Kô-njewu mì Mbe tí ndoo

¹⁷ Káa à má gítí có tí nó náa ye kèjì gí bà 'dè jì yo nó, ye bà ùlù yo wálá. Tacó bà kili yo ta bà muu yo tí ndá mbe kú kili ta rẹ mì Bìndi-Mbírì kú gí je ta vò i me gbolò ndii tó i gí.

¹⁸ Kpédélé có náa ye bà 'dè jì yo a nìndò máa, ye 'dì có éno máa, à lá gbí òkò tí yo ká a 'bè ta o tí nó náa yo má kú kili ta bà muu nò. Káa ye koro có máa, kòcò yúcó kuu gbí có tí nó náa ye 'dì nò.

¹⁹ 'Bè bà dù kuu gbí òkò tí yo ta 'vére tí wálá. Tacó wàa, à 'ví nò ta ndá 'duu nìndò gbí òkò tí yo tí ndá mbe yúcó nó ni ngbàrángà'i.

20 Ta o tí nó náa yo má kili ta bà muu yo nó, yo kù zò ndi yo me kô-njewu mì Mbe tí ndoo lá.

21 Tacó ye 'di có máa, ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo ta o 'dáá gí kù sì go, tacó yo kù jòò i-zó-zò jóó-jòò, káa ndâ 'bí 'duù nìndi ndú kù sa ta pe.

22 A yè ká tí yo! 'Dóó 'bá mì yo, tí bàndò bà zò i ta bà nù i, ká mì yo wálá, wèè, à gbí njembí yo a có bà te nò mí ọ ndâ 'duù mì Mbíri mbe kù kili ta rẹ mì Bindi-Mbíri nó, ta ndâ 'duù nínó gbí òkò tí yo tí ndâ mbe yè nó?

23 Tacó ye táánò nìbà jì yo káa có tí nó náa Mbe tí ndoo táánò nìbà jì ye nò, máa, Mbe tí ndoo tí Jézù, ta bèbìlì tí nó táánò náa à ba ta ngbù wó nó, je kù kô,

24 yí gíi 'dè nìkì maa jì Mbíri, yí gíi kì gbí, bìndi yí gíi 'dè có máa, «Ìjìnò a dìi ye tí nó tacó tí yo nò, yo zò tacó bà 'va mbí yo tí ye.»

25 Yí gíi je 'visí á bìndi bà zò kô-njewu gbí gbèe ọ kpokèjì tí nò, bìndi yí gíi 'dè có, máa, «'Visí tí nó a 'visí bà nù ngú mùkà mì Mbíri ta yo ta mbelè ye. Ta o tí nó náa yo má kù nù 'visí tí nó, yo 'ví nù tacó bà 'va mbí tí ye.»

26 Tacó ta o tí nó náa yo má kù zò kù kô tí nò, yo delè má kù nù 'visí tí nó nó, yo kù ma nò a có kù Mbe tí ndoo yee tí o bà gí yí.

27 À má éno, 'duù má zò kù kô mì Mbe tí ndoo, yí delè má nù 'visí mì wó me gbí ọ kpokèjì nínó náa à tí nó lá, 'duù tí nó bàkà i-nò gítí ndâ dìi ta mbelè Mbe tí ndoo gí.

28 À má éno, 'duù 'ví kọọ gbí kongbó wó kùro bà zò kù kô tí nó, delè kùro bà nù 'visí tí nó.

²⁹ Tacó 'duù má 'viiki gbí kongbó wó kùro bà zò kù kò tí nò lá, yí delè má 'viiki gbí kongbó wó kùro bà njù 'visî tí nò lá, yí zò nò a bà waa có mítí wó, yí delè njù nò a bà waa có mítí wó.

³⁰ Njìnò a gbí nderè có tí nò náa ndâ 'duù me mbè gbí òkò tí yo ká zô-zô ta nò'o tí ndú; ku delè kù mii ndâ 'duù me mbè 'do gbí òkò tí yo nò ká nò.

³¹ Ndoo kùtàá má 'viiki gbí kongbó ndoo léé éno kùro bà zò i-zó-zò mì Mbe tí ndoo, yí bà waa có mítí ndoo wálá.

³² Káa Mbe tí ndoo má waa có mítí ndoo, yí bàkà éno tacó bà je muu ji ndoo, tacó wàa, à 'ví waa có mítí ndoo go i mì ndâ 'bí 'duù lá.

³³ À má éno, yo má kili tacó bà zò i-zó-zò mì Mbe tí ndoo, yo 'ví ù ndi ndâ 'bí ka yo kùro bà 'bità bà zò i, ndâ ná'vindí.

³⁴ Káa à má a go ká tí 'duù, si yí 'ví yè yì wó 'do 'bá mì wó kùro bà kili yo gítí i-zó-zò mì Mbe tí ndoo. Tacó wàa, Mbe tí ndoo 'ví waa có mítí ndoo tacó bà zò gamàtà lá. Ye bà 'dè có gítí sè ndâ 'bí i ji yo ta o tí nó náa ye má ya gí mì yo kà gí.

12

Ndâ i-nambee 'do mì Bèri-mì-Mbíri

¹ À má gítí ndâ i-nambee mì Mbíri, go bà ngùù có 'do tí yo tí ye wálá, ndâ ná'vindí.

² Yo nò ni gí, máa, ta o tí nó táánò si yo nò dúú kpokèjì bà bàkà nambee ta Mbíri ni lá nó, ndâ sú mbíri ta nje tí ndú tacó bà 'dè có wálá nó soloko yo 'do tí jáá kpokèjì gí.

³ Káa ye kpónó kù bàkà yo 'ví nò ni éno máa, 'bí 'duù mbe kù 'dè có ta wotí mì Bèrì-mì-Mbířì jé mbe 'dè có máa, «Mbířì ì njà mítí Jézù gî,» nò wálá. 'Bí 'duù delè jé mbe 'dè có máa, «Jézù a Mbe tí ndoo,» nò wálá, sè káa ñinó máa a Bèrì-mì-Mbířì ká je wotí bà 'dè éno jì yí.

⁴ Nà ndâ i-nambee mì Mbířì tende-tende, náa gbèe Bèrì tí nò kù njèe jì ndâ 'duù.

⁵ Nà ndâ kpokèjì bà bàkà nèté tende-tende, káa ndoo kù bàkà ndú 'dáá ká jì gbèe Mbířì.

⁶ Ndâ cè bà bàkà i tende-tende, káa à káa gbèe Mbířì ká kù bàkà ndâ i tí nò jì ndâ 'duù.

⁷ Mbířì túbà tí Bèrì mì wó jì ndâ 'duù gbaànjé-gbaànjé 'dáá gî, tacó wàa ndâ 'duù 'dáá gî 'ví 'de ì gbí wó.

⁸ Bèrì-mì-Mbířì kù je jì 'bí 'duù a bà 'di gbí-o tacó bà kpo-gbì-tà-tù ndâ 'duù. Gbèe Bèrì tí nò gii je jì 'bí 'duù a muu tacó bà ma Banga-Ngú-Có jì ndâ 'duù.

⁹ Yí gii je jì 'bí 'duù a bà tee njembí mítí Mbířì, bìndi jì 'bí 'duù a wotí bà 'vala ndâ 'duù 'do gbí nò'o.

¹⁰ Yí gii je jì 'bí 'duù a wotí bà bàkà ndâ seřè, jì 'bí 'duù a wotí bà ma có mì Mbířì, jì 'bí 'duù a muu tacó bà nò 'bè gbí òkò tí ndâ bèrì nì , jì 'bí 'duù a wotí bà 'dè ndâ tende ña nje có, bìndi jì 'bí 'duù a muu tacó bà 'dè gbí ndâ tende ña nje có.

¹¹ Gbèe Bèrì tí nò gbaànjé nò bàkà nèté bà njèe ndâ i tí nò gbaànjé-gbaànjé ká 'do gbí 'dóó có mì wó gbí njembí wó.

Ndâ bà to me mbè tí gbèe dii

¹² Dìì 'duù ká gbaànjé, káa ndâ bà to tí me mbè, káa ndâ bà to tí nò mbe me mbè nò 'dáá káa gbèè dìì. À delè go éno ta Bìndi-Mbíṛì; yí a gbèè dìì, ta ndâ bà to tí wó me mbè.

¹³ Tacó gbèè Bèrì tí nó táánò mbe caka tí ndoo nó, caka tí ndoo tacó bà bàkà ndoo tí gbèè dìì Bìndi-Mbíṛì. Ndoó má a ndâ Jùdéyà, ndoo má a ndâ Ìgìrìgì, ndoo máa ndâ i-zógó-zogo, ndoo má me ndâ i-zógó-zogo lá, àá táánò je jì ndoo 'dáá gí káa gbèè Bèrì wàa ndoo 'ví nù .

¹⁴ Dìì 'duù me káa gbèè bà to tí wó lá, a ndâ bà to me mbè.

¹⁵ Kpázà kò 'duù kpónó má 'dè có máa, «Ye me 'bì 'duù lá, à má éno ye me bà to tí dìì 'duù lá,» ñìnò bà dù me có mbe si yí 'ví dù tí bà to tí dìì 'duù lá ká nò lá.

¹⁶ Tù 'duù delè má 'dè có máa, «Ye me bà to tí dìì 'duù lá, tacó ye me ọ 'duù lá,» ñìnò bà dù me có mbe tii yí 'do tí bà dù tí bà to tí dìì 'duù ká nò lá.

¹⁷ Ndâ bà to tí dìì 'duù táánò 'dáá má káa ọ wó, 'duù tí nò bà 'dì có ta yè? Káa ndâ i tí dìì 'duù táánò 'dáá má káa tù, 'duù tí nò bà ọ ndâ i ta yè?

¹⁸ Káa Mbíṛì kpoko ndâ bà to tí dìì ndoo mí tí ndoo ká go có mì wó gbí njembí wó.

¹⁹ Yí táánò má suu ndâ bà to tí dìì ndoo 'dáá ká tí gbèè ọ i, dìì ndoo táánò bà dù go yè?

²⁰ À má go ñìnó kpónó nó, ndâ bà to tí dìì 'duù me mbè, káa dìì 'duù ká gbaànjé.

²¹ Wotí bà 'dè có mì ọ 'duù jì 'bì wó máa, «Nèté mì ye ta wò wálá,» nò wálá. Wotí bà 'dè

có mì muu delè jì ndâ kpázà kò máa, «Nèté mì ye ta yo wálá,» nò wálá.

²² Có kpónó gii dù a ònó máa, ndâ bà to ònó tí dìi ndoo mbe me délékè nó, a ndâ bà to ònó náa ndú má wálá, káa ndoo wálá nò;

²³ bìndi ndâ bà to ònó náa ndoo sì ndú tí cèe i lá nó, a ndâ ònó náa ndoo kù kpolo tí ndú tí kpoò; káa ndâ bà to ònó tí ndâ bà nò nó, a ndâ bà to ònó náa ndoo kù ngùù ndú 'do ẹ ẹ ndâ 'duù,

²⁴ ndii ndâ banga bà to gî.

²⁵ Káa Mbíri suu dìi ndoo, bìndi yí gii te duù mítí ndâ bà to ònó náa có tí ndú kpolo maa-maa lá nò. À má éno, 'bè 'ví dù gbí òkò tí ndâ bà to tí dìi 'duù lá, tacó wàa ndú 'dàá gí 'ví bàkà nèté toko gbaànjé.

²⁶ 'Bí bà to tí ndoo gbaànjé má kù mìlísé, sè ndâ 'bí bà to tí ndoo 'dàá gí delè kù mìlísé. Káa à má kù ùlù 'bí bà 'bí to gbaànjé, sè ndâ 'bí ònó 'dàá gí ta líkí'o tí ndú.

²⁷ Yo kpónó toko gbaànjé 'dàá gí bàkà a gbèe dìi Bìndi-Mbíri. Káa yo gbaànjé-gbaànjé a ndâ tende bà to tí wó.

²⁸ Bìndi gbí òkò tí ndâ mbe kù kili ta ẹ mì Bìndi-Mbíri, Mbíri bàkà ndâ 'bí 'duù tí ndâ tú mì Jézù, ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe ma có mì wó tí Mbíri, ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe nibà i, ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe bàkà seẹ, ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe 'vala ndâ 'duù 'do gbí nò'o, ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe konì ndâ 'duù, ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe bàkà ndâ 'duù 'ví bàkà nèté toko gbaànjé, bìndi ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe 'dè có gbí ndâ 'bí tende ẹa nje có.

29 Yo 'dáá gî a ndâ tú? Yo 'dáá gî a ndâ mbe ma có mì Mbírì? Yo 'dáá gî a ndâ mbe nìbà i? Áá mì yo 'dáá gî a wotí bà bàkà ndâ serè?

30 Yo 'dáá a ndâ mbe 'vala ndâ 'duù 'do gbí ndâ nò'o? Yo 'dáá gî a ndâ mbe 'dè ndâ 'bí tende nje có? Yo 'dáá gî a ndâ mbe 'dè gbí ndâ tende nje có?

31 Yo kọ̀ọ̀ có gítí ndâ i-nambeeè ñìnó á gàà gí yaà nò.

Ye kpónó bà tùbà kpokèjì ñìnó mbe nìkì ngé ndii gî nó jì yo.

13

Tó bà zè tí

1 Ye kpétí má ni bà 'dè ndâ kpíkpa'dà ọ̀a nje có mì ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî, bìndi ye gù 'dè nje có mì ndâ basìlì toko mítí ndú, káa njembí ye me njembí bà zè Mbírì lá, Mbírì nìkì lá, ndâ có tí nò náa ye kù 'dè nò gbí tù Mbírì ká go mòngò gbí tù bô.

2 Ye kpétí káa mbe 'dè kòcò ta wotí mì Bèri-mì-Mbírì, Bèri kpétí má je jì ye káa muu tacó bà 'dì gbí ndâ có kóó mì Mbírì 'dáá gî, yí delè kpétí má je jì ye káa bà tee njembí ye mítí Mbírì tí ọ̀a ñìnó náa ye kù mèrèkè a ndâ kpo-kpò gù 'do tí bàndò mì ndú nó, káa njembí ye má me njembí bà zè Mbírì lá, ye jée kùro Mbírì me i lá.

3 Ye kpétí má njèè ndâ i mì ye 'dáá gî jì ndâ mbe yè, ye kpétí má si à 'ví doo ye ta wu, wàa ye 'ví cì gî, káa njembí ye me njembí bà zè Mbírì lá, ndâ i tí nò náa ye bàkà nò me tó i jì ye gbaànjé lá.

⁴ Njembí bà zè Mbírì a bà kònò tí, ta bà bàkà nambeè. Njembí bà zè Mbírì me kù lá, njembí bà zè Mbírì me bà wu gbí tí 'duù ta kpéétí wó lá,

⁵ njembí bà zè Mbírì me bà 'dè mbè có lá, à delè me ju njembí lá. Njembí bà zè Mbírì me bà nanaka muu mítí i nìno mbe nìkì ká tí lo ta kpéétí lo nó lá; à me bà dù tí gírí'dú lá, à delè me bà mò ndâ 'duù 'do tí lo gí 'dè lá.

⁶ Njembí bà zè Mbírì me bà dù ta líkí'o bà bàkà vò i lá; njembí bà zè Mbírì a bà dù ta líkí'o bà bàkà i nìno dú nò.

⁷ Njembí bà zè Mbírì tì muu ndâ i 'dáá gí, ùnje gítí ndâ i 'dáá gí, kọ́o có lì mítí ndâ i 'dáá gí, kònò ndâ i 'dáá gí.

⁸ Bà ma có mì Mbírì bà cee gí, bà 'dè ndâ tende ọ́a nje có bà cee gí, bà dù ta muu tí 'duù bà cee gí, káa ndòngbú bà dù ta njembí bà zè Mbírì wálá.

⁹ Tacó mbe ọ́o Mbírì nì cee jé wálá, mbe ma có mì Mbírì ta kábà delè jé wálá.

¹⁰ Káa ta o tí nó náa i nìno ta bà lê tí wálá nó bà gí nó, i nìno ta bà lê tí nó bà cee gí.

¹¹ Si ye táánò gbí 'viì nó, ye kù 'dè có ká go i mì 'viì, ye kù kọ́o có ká go i mì 'viì, ye kù 'viiki gbí có ká go i mì 'viì. Káa ye kpónó mà gí gí tí 'dakò gí, ye gí si ndâ i-'viì 'dáá gí mí to gí.

¹² Ndoo kpónó kù ọ́o cè tí Mbírì me ngbàrángà'i lá; ndoo kù ọ́o yí ká tùrúwàa go i gbí 'dèèngàmbé nò. Káa ndoo kẹ̀jì gí bà zeke gbíro ndoo ta ndú. Ye kpónó ọ́o yí nì cee lá, káa ye kẹ̀jì gí bà ọ́o yí nì cee a go nìno náa yí kpónó ọ́o ye nì cee ta ndâ có gbí njembí ye 'dáá gí nò.

¹³ Káa ndâ i nìno náa ndú kpónó kuu tí nó,

a bà tee njembí mí tí Mbírì, ta bà koro có lẹ mí tí Mbírì, gù je njembí bà zè Mbírì; káa kpóló-kpolo i gbí òkò tí ndá i tí nò ta'ò nò 'dáá gí a njembí bà zè Mbírì.

14

Ndà 'bí i-nambeeè kpòò 'do mì Bèrì-mì-Mbírì

¹ Yo ka wu'o tacó bà 'de njembí bà zè Mbírì. Yo delè 'ví koro có tí kpòò gítí ndá i-nambeeè mì Mbírì. Káa yo 'ví koro có gítí bà ma có mì Mbírì ndii ndá 'bí i 'dáá gí.

² 'Duù nínó mbe kù 'dè ndá tende ña nje có nó kù 'dè có me jì ndá 'duù lá, yí kù 'dè có a i jì Mbírì. Tacó 'duù mbe 'di gbí có tí nò náa yí kù 'dè nò wálá, tacó yí kù 'dè a ndá có kóó mì Mbírì ta wotí mì Bèrì.

³ Káa mbe kù ma có mì Mbírì kù 'dè có a i jì ndá 'duù, yí kù konì a ndá 'duù, yí kù je a wotí jì ndá 'duù, yí delè kù 'dèè a njembí ndá 'duù.

⁴ 'Duù nínó mbe kù 'dè ndá tende ña nje có nó kù konì káa tí wó ta kpéétí wó cuki, káa mbe kù ma có mì Mbírì kù konì a ndá mbe kù kili ta rẹ mì Bìndi-Mbírì 'dáá gí.

⁵ Có gbí njembí ye jì yo éno máa, yo 'dáá gí 'ví dù tí ndá mbe 'dè có gbí ndá tende ña nje có. Káa yo kùtàá má dù 'dáá tí ndá mbe ma có mì Mbírì, áá bà nìkì ndii bà 'dè ndá tende ña nje có gí. Tacó mbe ma có mì Mbírì a gbolò 'duù ndii mbe 'dè ndá tende ña nje có tí nò gí, sè káa nínó 'bí 'duù mbe 'dè gbí ndá tende ña nje có tí nò 'ví dù kuu tacó bà konì ndá mbe kù kili ta rẹ mì Bìndi-Mbírì má kuu tí .

⁶ Ye kpónó má ya gí mì yo kà kù 'dè có jì yo gbí ndâ tende ña nje có, káa mbe 'dè gbí ndâ có tí nò náa ye kù 'dè nò jì yo wálá, tó i mì ye bà dù jì yo a yè, ndâ tó kómbe ye? Có tí nó bà 'dè gbí có kóó mì Mbírì jì yo wálá, có tí nó bà je muu jì yo wálá, có tí nó bà ma có mì Mbírì jì yo wálá, có tí nó delè bà nìbà i jì yo wálá.

⁷ Yo koṛo có gítí ndâ rònṛo gí, yo delè 'ví koṛo có gítí mòngò gí, ndú me ndâ wu i lá, káa 'bè má gbí òkò tí kòcò ndâ nì rònṛo 'dáá gí má wálá, ña rònṛo tí nó bà gbí jì yo a ña cè yè?

⁸ Káa mbe o mòngò má o me tí mòngò-gó lá, a 'dì ká bà 'vee bà zì'i-gó?

⁹ Yo delè ká go éno; yo má 'dè có gbí tende ña nje có náa ndâ 'duù 'dì gbí ndâ nje có tí nó ngbàrángà'i lá, ndú bà 'dì gbí ndâ có mì yo nò ée? Tacó yo kù 'dè có gí gbí pípìrì sínò.

¹⁰ Ndâ ña ndâ nje có muu to tí nó me mbè; káa 'bí nje có ta gbí wálá nò wálá.

¹¹ Káa 'duù má 'dì gbí ña tende nje có tí nó náa wò kù 'dè nó lá, yí a tende 'duù jì wò, wò delè a tende 'duù jì yí.

¹² À má éno, yo ka wu'o a i tacó bà 'de ndâ i-nambee ñinó mbe kù konì ndâ mbe kù kilì ta rè mì Bìndi-Mbírì tókà'i nò, lê náa go i-nambee 'do mì Bèrì-mì-Mbírì ká tí yo nò.

¹³ Tacó éno, 'duù má kù 'dè có gbí tende ña nje có, yí 'ví 'deke tí wó jì Mbírì máa, Mbírì 'ví wu 'bí 'duù mbe 'dè gbí nje có tí nó jì ndâ 'duù.

¹⁴ Tacó ye má 'deke tí ye jì Mbírì gbí tende ña nje có, gbí éno máa, ye kù 'deke tí ye ta njembí ye, káa ye 'dì gbí có tí nó lá.

15 Có a nìno máa ye 'ví 'deke tí ye jì Mbírì gbí ọ́a nje có ọ́gàyi wè? Ye bà 'deke tí ye jì Mbírì gbí ọ́a nje có nìno náa ndá 'duù 'dàá 'dì gbí gí nò. Bìndì ye 'ví cè cè gbí ndá tendè ọ́a nje có, ta nje có nìno náa ye 'dì gbí gí nó, só gí.

16 Tacó wò má kú ùlù Mbírì gbí tendè ọ́a nje có mí rẹgbà tí 'bí 'duù nìno mbe 'dì gbí ọ́a nje có tí nó lá nó, 'duù tí nó bà nì «À go-i-tí-nò» gí tàkò bà ùlù Mbírì mì lo nó ta ọ́a kpokèjì ọ́gàyi?

17 Tacó wò kpètí má kú ùlù Mbírì ta banga tí , káa 'duù tí nó rẹgbà tí lo nó 'dì gbí ọ́a nje có mì lo nó lá, banga bà ùlù Mbírì mì lo nó bà konì 'duù tí nó wálá.

18 Ye 'dè nìkì ma jì Mbírì tacó ye nì bà 'dè có gbí tendè ọ́a nje có ndii yò 'dàá gí.

19 Káa ta ndá ọ́a nìno 'dàá gí, ye má gbí òkò tí ndá mbe kú kilí ta rẹ mì Bìndì-Mbírì, à nìkì tí ye káa bà 'dè kpètí káa ndá nì có vò cuki gbí ọ́a nje có nìno náa ndá 'duù 'dàá gí 'dì gbí gí tacó bà nìbà i jì ndú, á có tí bà 'dè mbè có kárú-karu-kàrù gbí tendè ọ́a nje có nìno náa ndú 'dì gbí lá nó.

20 Yo kọ́ọ có go i mì ndá 'vii lá; ndá kómbe ye. Yo dù go ndá dó 'vii tí ndá mbe bàkà vò i lá, káa yo 'ví bàkà i go i mì ndá 'duù nìno náa muu ndú njaanga gí nò.

21 À cu mí gbí wáràgà mì Mòze máa, kòcò Mbírì máa,

«Ye bà si a ndá tendè 'duù 'ví 'dè có gbí nje ye jì ndá 'duù mì ye gbí ndá tendè ọ́a nje có.»

22 À má éno, bà 'dè có gbí ndá tendè ọ́a nje có me i mbe túbà wotí mì Mbírì a jì ndá mbe ùnje gítí

Bìndi-Mbíṛì gí nó lá, à a i tacó tí ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíṛì lá. Káa bà ma Banga-Ngú-Có me i tacó tí ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíṛì lá lá, à a i tacó tí ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíṛì gí.

²³ Tacó éno, yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíṛì má kili ta bà muu yo 'dáá gí, bìndi yo kù 'dè có gbí ndâ cèe ọ́a nje có, 'bí tende 'duù, tí 'duù ọ́nó mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíṛì lá nó, má 'de yo tí, yí bà go má tí yo wálá?

²⁴ Káa yí má 'de yo kili ta bà muu yo éno kù ma a có mì Mbíṛì, yí bà ọ̀ò tí wó gí, máa ndâ yí a mbe bàkà vò i. Bìndi ndâ có tí nó náa yí 'di 'do gbí nje yo nó bà si yí 'ví 'vìsì muu wó 'do tí ndâ vò kpokẹ̀jì mì wó gí.

²⁵ Ndâ có tí nó náa yí 'di 'do mì yo nó bà yù gbí ndâ vo-vò có kóó tí nó gbí njembí wó nó 'dáá gí sè gí. Bìndi yí bà 'bu gbíro wó mí to kù ùlù Mbíṛì ta nje wó, máa Mbíṛì dú kuu ta yo.

Ọ́a kpokẹ̀jì bà bàkà i gbí òkò tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíṛì

²⁶ À má éno, yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíṛì má kili ta bà muu yo 'dáá gí gí, ndâ muu cè 'ví cè cè, ndâ mbe nìbà i 'ví nìbà i, ndâ mbe 'dè gbí có kóó mì Mbíṛì gí sè 'ví 'dè, ndâ mbe 'dè có gbí ndâ tende ọ́a nje có 'ví 'dè, ndâ mbe ni bà 'dè gbí ndâ tende ọ́a nje có tí nó náa ndâ 'bí ka ndú kù 'dè nó jì ndâ 'duù 'ví 'dè. Yo 'ví bàkà ndâ i tí nó 'dáá gí tacó bà konì tí yo.

²⁷ Ndâ mbe 'dè có gbí ndâ tende ọ́a nje có gbí òkò tí yo 'ví dù ká go ndâ 'duù go só, go ta'ò. Wàa ndâ mbe kù 'dè gbí ndâ tende ọ́a nje có tí nó náa ndú kù 'dè nó 'ví dù kuu tí.

28 Káa ndâ mbe 'dè gbí ndâ tende ɲa nje có tí nò náa ndú kú 'dè nò jì ndâ 'duù máa wálá, ndú 'ví dù ngbìì, wàa ndâ mbe kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíṛì má kili gí, 'duù 'ví 'deke tí wó jì Mbíṛì ta ɲa nje có ɲìnó náa yí nò nì gbí njembí wó gí nò.

29 Yo 'ví si ndâ 'duù go só, go ta'ô 'do gbí òkò tí yo 'ví kò-kò ta có mì Mbíṛì, wàa sè ndâ 'duù 'ví kọ̀ọ̀ gbí có tí nò náa ndú kú kò-kò tí nò.

30 Káa Mbíṛì má wu bà 'dè có mì wó jì 'bí 'duù gbí òkò tí yo ta o tí nó náa 'bí ka wó kú kò-kò ta có mì Mbíṛì nó, 'duù tí nó mbe kú kò-kò nó 'ví le wo wó gí, wàa ka wó 'ví 'dè ngú có ɲìnó náa à tí nò.

31 Yo jòò gbí bà 'dè có lá. Tacó wàa yo 'dáá gí 'ví nì bà 'dè có, wàa yo 'dáá gí 'ví konì ta tí yo gbí òkò tí yo.

32 Tacó mbe ma có mì Mbíṛì a 'duù ɲìnó mbe ɲò o bà 'dè có nì gí, yí delè a 'duù ɲìnó mbe ɲò o bà sè tù wó nì gí.

33 Tacó Mbíṛì me mbe ɲònòkò gbí ndâ i lá, yí a mbe 'viindi ndâ i. Yo tí ndâ 'duù mì Mbíṛì má kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíṛì gí, yo 'ví bàkà go ɲìnó náa ndâ 'bí ka yo mbe kú kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíṛì 'dáá gí kú bàkà nò.

34 Ndâ nìi 'ví dù ngbìì. Ndú 'ví 'di có mì ndâ kù ndú á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mòze, máa ndú 'ví dù tí ndâ kùro ndâ i lá nò.

35 'Bí i ta go bà 'vee gbí má tí ndú, ndú 'ví 'vee ndâ kù ndú ta o tí nó náa ndú má ya ta ndú gí 'bá gí. Tacó a có nò tacó tí nìi bà 'dè kòcò wó gí yaà ta o tí nó náa ndâ mbe kú kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíṛì má kili gí nò.

³⁶ Yo kù koṛo có máa, có mì Mbírì 'bì bà gí a i 'do mì yo? À gí ká tacó tí yo cuki?

³⁷ 'Bí 'duù gbí òkò tí yo má koṛo có éno máa yì lá a mbe ma có mì Mbírì, 'bí 'duù delè má koṛo có máa yì 'de ndâ ṛa i-nambee 'do mì Bèri-mì-Mbírì me mbè, ṛa 'duù tí nò 'ví te mí gbí muu wó éno máa, có tí nó náa ye kù cu jì yo nó a có mì Mbírì.

³⁸ Káa yí má sì có tí nó náa ye kù cu jì yo nó á tí có lá, yo delè 'ví sì yí tí có lá.

³⁹ À má éno, yo tí ndâ ná'vindí ye, yo 'ví dù ta go bà ma có mì Mbírì, yo delè 'ví rò ndâ 'duù 'do tí bà 'dè có gbí ndâ 'bí tende ṛa ndâ nje có lá;

⁴⁰ yo delè 'ví bàkà ndâ i 'dáá gí gbí cèe kpokèjì, á go ñinó náa à tí .

15

Bà 'vala ndi Bìndi-Mbírì 'do gbí muu' dú wó

¹ Go bà 'va mbí yo á gítí Banga-Ngú-Có tí nó náa ye táánò ma jì yo nó kuu tí ye, ndâ ná'vindí ye, Banga-Ngú-Có tí nó náa yo táánò ùnje gítí , bìndi yo gù zèè tí kpoò nò.

² Ñinò a Banga-Ngú-Có tí nó náa ye táánò ma jì yo, mbe 'vala yo á do gbí ndâ vò i, náa yo má zèè có tí nó kácá-kácá nò. Káa yo má zèè kácá-kácá lá, gbí éno máa, gbí bà ùnje mì yo gítí Mbírì wálá.

³ Ye táánò nì jì yo káa bà gbèe có tí nó náa áá táánò nìbà jì ye, tí kpóló-kpòlò có ngé ndii gí nò, tí có tí nó máa, Bìndi-Mbírì táánò cì tacó ndâ vò i mì ndoo, go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì nò.

⁴ Ḿáa, àá táánò g̀ì duu ý g̀ì, ḱáa bìndi sili ta'ò, Mb́ìrì g̀ì te ý tí wu wó 'do gb́ muu'dú wó g̀ì yaà, á go có tí nò gb́ wáràgà mì Mb́ìrì nó g̀ì.

⁵ Ḿáa, ý túbà tí wó jì Kéfà, bìndi ý g̀ì túbà tí wó jì ndâ tú mì wó muu'bì-nje só.

⁶ Bìndi ý g̀ì túbà tí wó jì ndâ ná'vindí wó zì'duù-vô ta bà vô (500). Ndâ 'bí 'duù 'do gb́ òkò tí ndú kpétí kpónó má ya g̀ì bà sili mì ndú g̀ì, sè ndâ 'bí kù 'vala kálásê.

⁷ Bìndi ý g̀ì túbà tí wó jì Jákòmò, bìndi ǹnó, ý g̀ì túbà tí wó jì ndâ tú mì wó 'd́áá g̀ì.

⁸ Ndòngbú bà túbà tí wó g̀ì dù a i jì ye á go 'vii náa à jò ý me gb́ o mì wó lá nò.

⁹ Tacó ye a ndòngbú 'duù gb́ òkò tí ndâ tú mí wó, mbe 'vii tí 'duù ǹnó náa à 'ví nì ta r̀e tú mì wó mí muu ye lá. Tacó ye táánò a mbe kù mèèkè'i tí ndâ 'duù mì Mb́ìrì mbe kù kili ta r̀e mì Bìndi-Mb́ìrì nò.

¹⁰ Ḱáa nambeè mì Mb́ìrì náa ý táánò bàkà jì ye nó ká bàkà ye tí ye tí nó á kpónó kuu nó nò. Ḱáa nambeè mì Mb́ìrì náa ý táánò bàkà jì ye nò ya me sínò lá. Ye bàkà nèté tí kpoò ndii sè ndâ 'bí tú mì Jézù 'd́áá g̀ì. Ḱáa ye bàkà nèté tí nò 'do me gb́ 'dóó wotí mì ye lá, a nambeè mì Mb́ìrì ká je wotí jì ye.

¹¹ À mà táánò a ndú ká ma Banga-Ngú-Có jì yo wèè, à mà a ye wèè, ze ma Banga-Ngú-Có jì yo g̀ì, ḱáa ǹnò a có náa yo 'd́áá ùnje g̀ítí g̀ì.

Bà 'vala ndi ndoo 'do gb́ muu'dú ndoo

¹² Có kpónó a ǹnó ḿáa, ze lê má 'dè có jì yo éno ḿáa, Mb́ìrì 'vala ndi Bìndi-Mb́ìrì 'do gb́ muu'dú wó g̀ì, ndâ 'bí 'duù gb́ òkò tí yo kù 'dè

có máa, ndâ ku bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú wálá, tacó yè?

¹³ Có tí nó náa yo 'di éno máa, ndâ ku bà 'vala ndi ndú á 'do gbí muu'dú ndú wálá nò, má dú káa yúco, gbí éno máa, Bìndi-Mbíri 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó lá.

¹⁴ Káa Bìndi-Mbíri má 'vala ndi wó á 'do gbí muu'dú wó lá, gbí éno máa, i tacó bà ma có mì ze jì yo nò wálá, i tacó bà ùnje gítí mì yo nò delè wálá.

¹⁵ Ze delè kù waaka a 'vére ta rẹ Mbíri, tacó ze kù ma có éno máa, Mbíri 'vala ndi Bìndi-Mbíri á 'do gbí muu'dú wó gí, káa yí 'vala yí lá náa yí má 'vala ndi ndâ ku á 'do gbí muu'dú ndú lá nò.

¹⁶ Tacó Mbíri má bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú wálá, gbí éno máa, yí 'vala Bìndi-Mbíri 'do gbí muu'dú wó delè lá.

¹⁷ Káa Mbíri má 'wálá ndi Bìndi-Mbíri 'do gbí muu'dú wó lá, gbí go éno máa, nje wú tí bà tee njembí yo á mítí Bìndi-Mbíri wálá, yo delè kpónó kù 'vala ká kpòò gbí ndâ vò i mì yo.

¹⁸ Gbí delè go éno máa, ndâ 'duù nínó mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíri mbe cì gí nó mì gí.

¹⁹ Káa ndoo má kù kọro có lì mítí Bìndi-Mbíri ká tacó bà 'vala ndoo muu to tí nó cuki, gbí éno máa, 'bí 'duù ta yè ọ wó gbí òkò tí ndâ 'duù muu to tí nó mbe ndii yè ọ ndoo wálá.

²⁰ Káa yúco a nínó máa, Mbíri 'vala Bìndi-Mbíri 'do gbí muu'dú wó tacó bà túbà máa, ndâ 'duù tí nó náa ku ọka ndú gí nó bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú gí.

²¹ Tacó, ku lẹ táánò má gí gí muu to tí nó 'do gbí có mì gbèe 'dakò nó, ndâ ku delè bà 'vala ndi

ndú 'do gbí muu'dú ndú 'do ká gbí có mì gbèe 'dakò.

²² Tacó ndâ 'duù 'dǎá gî kû cì 'do gbí có nambeè gbí òkò tí ndú ta Ádàmà, ndâ 'duù 'dǎá gî delè bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú 'do gbí có nambeè gbí òkò tí ndú ta Bìndi-Mbíri.

²³ Káa ndâ o bà 'vala ndi Bìndi-Mbíri 'do gbí muu'dú wó, ta o bà 'vala ndi ndâ 'duù 'do gbí muu'dú ndú 'dǎá ká tende-tende. A Bìndi-Mbíri, tí kpédélé i gbí njí, ká 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó kùro, bìndi ndâ 'duù mì wó 'dǎá gî kèjì gí bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú ta o bà gí yí wúnò.

²⁴ Bìndi ndòngbú o, náa Bìndi-Mbíri bà gii dele ndi gba mì Mbíri tí Bu wó jì yí sì yí voloko gbí ndâ có mì ndâ kpo-kpò gba, ta ndâ mbe wotí muu to tí nó, gbaànjé-gbaànjé 'dǎá gî.

²⁵ Tacó Bìndi-Mbíri bà gí gí bà zogo to tí nó yee tí o tí nó náa yí bàkà ndâ ku'dì tí wó tí ndâ i-tà-tàmà mì wó gí.

²⁶ Káa ndòngbú ku'dì tí wó náa yí bà cee o mì wó bà dù a ku.

²⁷ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, «Mbíri bàkà Bìndi-Mbíri tí gba mì ndâ i 'dǎá gî.» Káa gbí có tí nó máa, «Mbíri bàkà Bìndi-Mbíri tí gba mì ndâ i 'dǎá gî» nó me éno máa Bìndi-Mbíri delè a gba mì Mbíri tí mbe je gba jì yí nó lá.

²⁸ Mbíri má gii bàkà ndâ i 'dǎá gî tí ndâ i-tà-tàmà mì 'Vii mì wó gí, 'Vii-mì-Mbíri bà gii sì tí wó 'ví dù tí ndâ i-tà-tàmà mì Bu wó, tacó wàa Mbíri 'ví dù tí mbe zogo ndâ i 'dǎá gí.

²⁹ Có gítí ndâ 'duù tí nó mbe caka tí ndú tacó tí ndâ ku nó máa yè? Ndú kû koṛo có máa ndâ

yì bà 'de gbí bà caka tí ndâ yì ta rẹ̀ mì ndâ ku nò a yè, náa Mbírì jé má 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú lá nò?

³⁰ Ye kpónó kú gbaa tí ye mì nje ku ta o 'dáá gî nó tacó yè?

³¹ Ye kú nò ku ta ọ̀o ye ta ẹ̀i 'dáá gî, ndâ ná'vindí! Ye kú dùlù tí ye tacó tí yo, ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì, tí Jézù tí Mbe tí ndoo.

³² Có gbí nje ndâ 'duù gbí gbata Éfàsù lá, ye táánò má 'vala a 'válá mì ndâ «Nò gbí jìlì», ye bà 'de gbí a yè? Káa Mbírì má bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú wálá, «Ndoo zò i, wàa ndoo 'ví nù pe, wàa ndoo 'ví ù ta ku taàbé,» á go có tí nó náa ndâ 'duù kú 'dè nò.

³³ Yo si 'bí 'duù 'ví eendi yo lá: «A vò kaà ká kú volo 'duù.»

³⁴ Yo kojo muu yo nìkì maa, wàa yo 'ví si vò i mí bàndò mì wó. Ye kú 'dè có tí nò jì yo, tacó ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo nò Mbírì nì lá, káa nìnò a có nò tacó tí yo.

Bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú

³⁵ Ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo ndâ-'bì-lá bà 'vee 'vé máa, «Mbírì bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú ta ọ̀a kpokèjì ngàyi wè? Cè tí ndú bà dù go ọ̀a yè?»

³⁶ Nìnó a ndâ 'vé mì ndâ 'duù nìnó ta muu tí ndú wálá nó ká nò. Yo ma 'va nì ọ̀a mí tà to, nì ọ̀a tí nò má cì lá, kú i 'va 'do tà to lá.

³⁷ Káa yo ọ̀ò mí tà to káa bétéré nì ọ̀a; à mà a nì cù, à mà nì wàzê, yo ọ̀ò me kú i tí nó mbe kú kù ta kùngbó wó, ta kpà wó nó lá.

³⁸ Káa a Mbíri ká wu bà kù ndò jì ndá ña ndá ñjì ña 'dǎá gí. Cú kú kù káa cú, wázê kú kù káa wázê.

³⁹ Ña dìi ndá i mbe kú 'vala muu to tí nó 'dǎá gí delè ká tende-tende. Dìi ndá 'duù tende 'do tí dìi ndá nò, bìndi dìi ndá nuù tende 'do tí dìi ndá sè.

⁴⁰ Ndá i gbíri kuu tí, ndá i muu to tí nó delè kuu tí. Cè banga mì ndá i gbíri ká tende, cè banga mì ndá i muu to tí nó delè ká tende.

⁴¹ Cè banga mì rì ká tende, cè banga mì pì delè ká tende, bìndi cè banga mì ndá yìi ká tende. Káa cè banga mì ndá yìi gbí òkò tí ndú delè 'dǎá gí ká tende-tende.

⁴² À delè ká éno ta bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú. À má duu dìi 'duù mí tà to, dìi tí nò kú zò to, káa dìi 'duù má 'vala 'do tà to, dìi tí nò bà zò to káká'i wálá.

⁴³ A vò ká tí dìi tí nó náa à duu mí tà to nò, káa a banga ká tí dìi tí nó mbe 'vala 'do tà to nò.

⁴⁴ Dìi tí nó náa à duu mí tà to nó je a tú 'duù, káa dìi tí nó mbe 'vala 'do gbí muu'dú nó je a tú Mbíri.

⁴⁵ Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, «Kpédélé Ádàmà gí tí 'duù mbe kú 'vala, káa ndòngbú Ádàmà gí tí Bèri mbe kú je 'válá,» nò.

⁴⁶ Áá táánò me Ádàmà tí nó ta tú wó a tú Mbíri nó ká gí kpédélé'i lá. À gí kpédélé'i a Ádàmà tí nó ta tú wó a tí tú 'duù nò.

⁴⁷ Mbíri táánò suu kpédélé a Ádàmà 'do tí to, káa bà só Ádàmà gí 'do gbíri.

⁴⁸ Ndoo tí ndâ 'duù muu to tí nó go Ádàmà tí nó náà à suu yí 'do tí to nó nò, káa ndâ 'duù gbířì go Ádàmà tí nó mbe gí 'do gbířì nò.

⁴⁹ Ndoo bà je kózò tí 'dakò tí nó mbe gí 'do gbířì nó jé ká go bà je kózò tí 'dakò tí nó náà à suu yí 'do tí to tí nó mì ndoo. Ndoo kpónó a kózò tí Ádàmà tí nó náà à suu yí 'do tí to tí nó nò.

⁵⁰ Ndâ ná'vindí, gbí có tí nò náà ye 'dè jì yo nò éno máa, wu 'duù ta mbelè gbí dii wó bà dù tí mbe zèè mbèlè mì Mbířì wálá. Tú 'duù, tí tú mì ku nó, delè, náà à 'vìsì tí, tí tú nìno mbe cì lá nó, wálá.

⁵¹ Yo sè tù yo gítí có kóó tí nó tí yúco náà ye kú 'dè jì yo nò: ndoo 'dáá bà cì wálá.

⁵² Káa ta o bà o ndòngbú mòngò nó, áá bà 'vìsì ndoo 'dáá gí gbí lambu o, á go bà kì ọ nò. Tacó ta o bà o ndòngbú mòngò tí nò, ndâ ku bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú ngbé, bìndi áá kèjì gí bà 'vìsì ndoo.

⁵³ Tacó tú ndoo tí nó kpónó tí i mbe céé-cee nó bà cee wálá, tú ndoo tí nó kpónó tí tú mì ku nò bà jì'vì tí, tí mbe ọ ku lá.

⁵⁴ Tacó ọ a i nìno tí i mbe dù tí ká lá nó má jì'vì tí tí i mbe dù tí ká, bìndi ọ a nìno tí ọ ku nó má 'vìsì tí tí ọ a nìno mbe cì lá nó gí, nìno a o bà gii bàkà tí mì có tí nó náà à cu mí gbí wáràgà mì Mbířì máa,

«Ku 'de 'bí ngbílí mbe da gbí ka wó ngbílí mítí wó gí.»

⁵⁵ «Áá ku, nì gířì bà na go mì lo ya gí kòtí 'dì?»

⁵⁶ Nì gířì bà na go mì ku a vò i, bìndi vò i gii 'de wotí 'do tí có mì Mòze.

⁵⁷ Káa ndoo 'dè nìkì ma jì Mbírì tí mbe je wotí bà kpò nje ku jì ndoo ta ẹ̀rẹ̀ mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì.

⁵⁸ À má ẹnò, yo 'dò kò yo mí to tí kpoò, ndâ ná'vindí, yo lò muu gírì ngé lá. Yo 'ví bàkà nèté mì Mbe tí ndoo ta o 'dáá gí, ta bà te mí gbí muu yo máa, bà bàkà nèté ta ẹ̀rẹ̀ mì Mbe tí ndoo me bà bàkà 've nèté lá.

16

Bà gò i tacó tí ndâ 'bí ka ndoo mbe kù kili ta ẹ̀rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì

¹ À má gítí bà toko i-'bì yo tacó bà konì ta ndâ mbe kù kili ta ẹ̀rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gbí gbata Jèrùzàlémè, yo 'ví bàkà go có tí nó náa ye táánò 'dè jì ndâ mbe kù kili ta ẹ̀rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì ta ndi tí ndâ bàndò gbí to Gálátì nò.

² Ta ndâ ẹ̀i-bà-wotí 'dáá gí, yo gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí 'ví gò làmbu i 'do tí i ẹ̀nó náa à kuu 'bì yo ta o tí nò nò. Tacó wàa, ye má ya gí mì yo kà, ye 'ví 'de yo kili i ẹ̀nó náa à tí nó tè gí.

³ Ye má yee mì yo kà gí, ye bà cu wàràgà mí 'bì ndâ 'duù tí nó náa yo bà cu 'bì yo mítí ndú nó wàa ye 'ví tuu ta ndú ta ndâ i-nambee tí nó náa yo kili nò, ya tí jì ndâ mbe kù kili ta ẹ̀rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gbí gbata Jèrùzàlémè.

⁴ Káa à má nìkì a bà ya káa 'dóó ye ta ndâ i tí nò, ndâ 'duù mì yo náa yo bà cu 'bì yo mítí ndú nò 'ví ko ye.

Ndâ có gbí muu Páwòlò

⁵ Ye bà ya gí mì yo kà a i bìndi bà co ye gbí to Mèsidóniyà, tacó a gbí muu ye a có bà ya gí mì yo kà có gbí to Mèsidóniyà.

⁶ Ye bà dù á mì yo kà ta làmbu kôndi o, ndâ-'bî-lá ye bà cì ndâ pì cô'o 'dáá gî mí mì yo kà. Tacó wàa, yo 'ví konì ye ta bà kô ye ya gítí ndâ 'bí bàndò tí nó kùro kà nó 'dáá gî.

⁷ À gbí muu ye me có bà cu káa ɾo ye mítí yo gî, wàa ye 'ví ndii ya gí kùro nò lá, ye kù koro a có bà dù ta yo ta kôndi o, náa Mbe tí ndoo má ùnje gî nò.

⁸ Káa ye bà dù gbí gbata Éfàsù kàa yee tí o bà cì ndâ ngú i gbí nǵí.

⁹ Tacó njekejì bà ma có mì Mbíri njaanga jì ye kàa gî, káa ndâ 'duù mbe kù jòò gbí có ta ye kàa me a mbè.

Ndâ ndòngbú có mì Páwòlò

¹⁰ Tìmatéyò má có mì yo kà, yo 'ví te wiɾi mítí wó nìkì maa, tacó yí kù me nèté mì Mbe tí ndoo ká go ye.

¹¹ 'Bí 'duù 'do gbí òkò tí yo 'ví sɪ yí tí vò i lá; yo konì yí muu nó mì wó nìkì maa, tacó wàa yí 'ví dele ndi wó gí gí mì ye; tacó ɾo ze ta ndâ sè ná'vindí kàa 'dáá ká kpokèjì tí wó.

¹² À má gítí ná'vindí ndoo Àpólò, ye cóó-cóó kù yòòngò yí, máa ndú ya ta ndâ 'bí ná'vindí gí bà gala yo, káa có bà ya gí mì yo kà nò gí gí gbí muu wó kálásê. Káa yí má 'de o gî, yí bà ya gí mì yo kà gî.

¹³ Yo dù tí zò'o, yo tee njembí yo mítí Mbíri tí kpoò, yo dù ta yú njembí yo, yo 'do kò yo mí to tí kpoò,

14 yo 'ví bàkà ndâ i 'dáá gî ta njembí bà zè Mbířì.

15 Yo ñò ndâ Ìsitèfánà ta ndâ 'vii mì wó ni gî? Ndú a ndâ kpédélé 'duù mbe ùnje gítí Bìndi-Mbířì gbí to Àkáyà, dú delè gbì gbí njembí ndú gítí bà bàkà nèté ta ndâ mbe kù kili ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbířì gî.

16 Ye kù yù 'do mì yo a nambeè máa, yo 'ví 'di có mì ọ̀a ndâ 'duù tí nò, yo delè 'ví 'di có mì ndâ 'bí ka yo ọ̀nó mbe kù bàkà nèté go i mì ndú nò.

17 Tàkòcò ye peteke gítí bà gí ndâ Ìsitèfánà ta Fòròtùnátò, gii je Àkàyíkùsù ngé ma; tacó ndú dù jì ye ká goolá ndoo ta ndoo nò.

18 Bà gí ndú nò te mbá-mbá mítí ye ká go ọ̀nó náa ndú me ta yo kà nò. Bà te duù mítí ọ̀a ndâ 'duù tí nò me vò i lá.

19 Ndâ mbe kù kili ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbířì gbí ndâ to Ásiyà 'vee yo ma. Ndâ Àkùyílà ta Pìrìsílà ta ndâ 'duù tí nó mbe kù kili ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbířì mbe kili mí ndú nó delè 'vee yo ta ẹ̀rè mì Mbe tí ndoo ngé ma.

20 Ndâ ná'vindí mì ze kàá 'dáá gî 'vee yo ma.

Yo 'vee tí yo ta bà òlò gbí tù yo go i mì ndâ ná'vindí.

21 A 'dóó ye tí Páwòlò ká kù cu ndâ 'vé tí nó gbí wáràgà tí nó nó jì yo ta 'bì ye.

22 'Duù má zè Mbe tí ndoo nìkì lá, Mbířì 'ví i njà mítí wó!

Ye kù 'deke tí ye máa Mbe tí ndoo 'ví gí gálá!

23 Ye kù 'deke tí ye máa Mbe tí ndoo Jézù 'ví bàkà nambeè jì yo.

²⁴ Ye zè yo 'dáá gî nìkì maa ta ọ̀rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì. Go-i-tí-nò.

Ndogo
Ndogo: Ngú bà toko nambeè mì Mbíri ta ndâ 'duù
New Testament

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ndogo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Dec 2025 from source
files dated 16 May 2025

14424ae9-b5af-591e-814e-49316d8d74aa